

ချမ်းမြှောင် ဆရာတော်

၏

ထောပွတ်အကျိုး

နှင့်

ပြနိဒဏ်နှစ်ချက်

(၅၀)

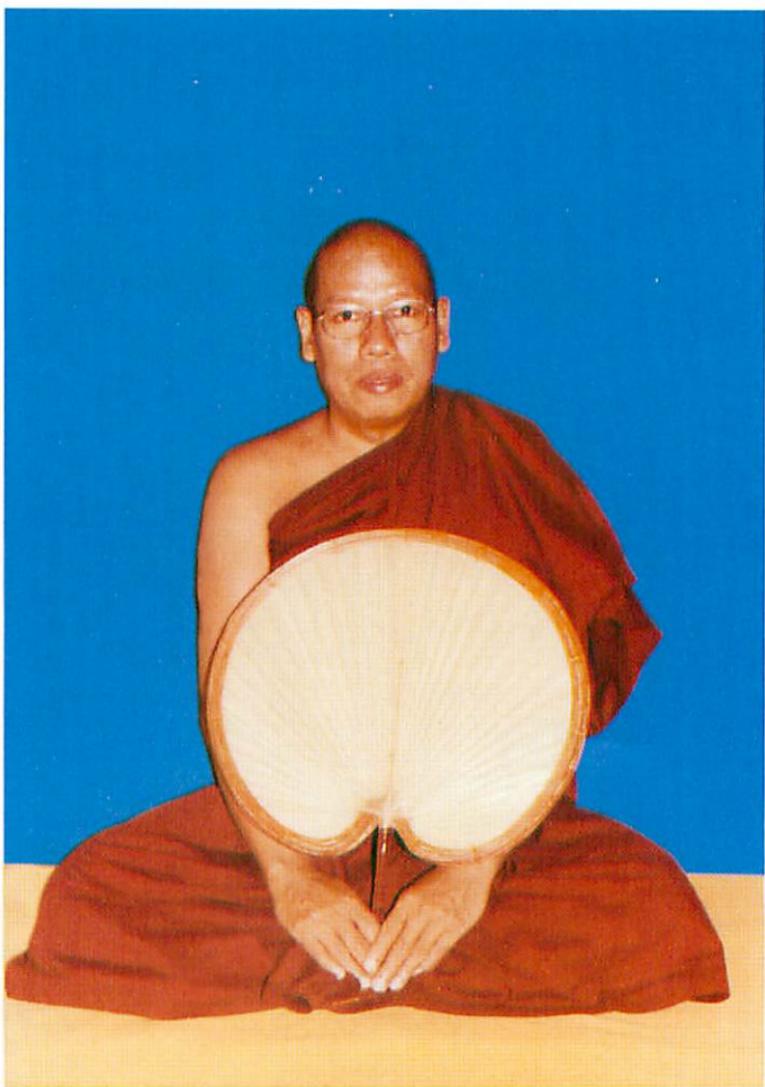
မြန်မာ - ၁၃၆၆ ခုနှစ်

ပြာသို့လ

မမေ့အပ်သူ သုံး၌

- မိဘဆရာ၊ ရှိလေရာ၊
ဘယ်ခါမမေ့အပ်။
- မမေ့အပ်ဌား၊ ဤသုံးပါး၊
ထင်ရှားရှိသည်မှတ်။
- အခွင့်သင့်ခါ၊ တတ်နိုင်ရာ၊
မှန်စွာကျေးဇူးဆပ်။
- မဆပ်နိုင်ဘူး၊ ထားလိုက်းဦး၊
ကျေးဇူးမကန်းအပ်။
- မဆပ်ခြင်းထက်၊ ကျေးစွပ်ဖျက်၊
ဆတက်ဆိုးသည်မှတ်။

ချမ်းမြောင်ဆရာတော်

ချမ်းမြေမြင် ခရာတော်

၁။

ထေရှုပွဲတိအကျဉ်း

ပြည့်စောင်နှုတ်ချက်

(၅၀)

မြန်မာ - ၁၃၆၆ ခုနှစ်

မြာသိုလ္လ

အေဒီဒရေဘက်နှင့်ချုက်

(၅၀)

၁။	လျှောက်ထဲ	၁
၂။	အသက်ကိုလည်း လျှော်စွဲ	၁
၃။	လျှော်များလျှင် ဉာဏ်နှင့်ယူဉ်	၁
၄။	သူတော်ကောင်းတို့၏ဒါန	၂
၅။	အကျိုးများများရအောင် လျှော်	၂
၆။	ခါးဝတ်ပမာ သီလမြေပါစေ	၃
၇။	မြတ်လေးပန်းနှင့် တူစွာကျင့်	၃
၈။	ကိုယ်ကျင့်သီလ မပျက်ကြစေနှင့်	၄
၉။	မေတ္တာမုန့်လေး ပေးကြပါ	၄
၁၀။	လျော် သဘောတို့လို သဘောထားကြ	၅
၁၁။	လူဖြစ်မရှုံးကြစေနှင့်	၆
၁၂။	နေမဝင်ခင် ကြိုးစားအားထုတ်ကြပါ	၆
၁၃။	ကွယ်ပျောက်ရတာချဉ်းပဲ	၇
၁၄။	အပြစ်ဆိုတာရှိကြစေမြေပါ	၇
၁၅။	ရယူလိုအလွယ်ကူဆုံး ကုသိုလ်	၈
၁၆။	မဂ်မျိုးစွဲ	၈

၁၇။	သံယောက်ကြီး	၉
၁၈။	ဘဝကြီးပွားကြောင်းတရား	၁၀
၁၉။	သေရှိုးမယ် သတိထား	၁၀
၂၀။	ဖြတ်လမ်းမလိုက်ကြပါနှင့်	၁၁
၂၁။	အားလုံးခည့်သည်တွေချည်းပဲ	၁၂
၂၂။	ချမ်းသာလေးမျိုး	၁၂
၂၃။	သာသနာတွင်းကုသိုလ်	၁၃
၂၄။	တိုးတက်ကြတယ်ဆိုတာ	၁၃
၂၅။	ဖန်ဆင်းရှင်မရှိပါ	၁၄
၂၆။	ကံသာအမို့၊ ကံသာအဖ	၁၄
၂၇။	အချိန်ဆိုတာ	၁၅
၂၈။	အချိန် နှစ်မျိုး	၁၅
၂၉။	မိုးခါးရေသာက်	၁၆
၃၀။	ဓမ္မာသစ (တရားဆေး)	၁၆
၃၁။	သာသနာကြီး တိုးတက်တယ်ဆိုတာ	၁၇
၃၂။	သေပန်းပွင့်လာတာပဲ	၁၇
၃၃။	သာသနာပြုခြင်း လေးမျိုး	၁၈
၃၄။	ပျော်ခြင်း နှစ်မျိုး	၁၉
၃၅။	မေးခွန်း နှစ်ခု	၂၀

၃၆။	ကိုလေသာသံချေး တရားရေနှင့်ဆေး	J0
၃၇။	အလှ နှစ်မျိုး	J0
၃၈။	အခက်အခဲဆိုတာ	J0
၃၉။	မိမိကိုယ်ကို ပြန်၍မေးပါ	JJ
၄၀။	ဒီအလုပ်ကို လုပ်ပါ	JJ
၄၁။။။	ကုသိုလ်ပြုဖို့ မမေ့ကြနှင့်	JJ
၄၂။	ကုသိုလ်ဥယျာဉ်တော်ကြီး	JR
၄၃။	ကုသိုလ်စက်မှုဇုန်ကြီး	JR
၄၄။	မေတ္တာတရား လက်ကိုင်ထားကြ	J6
၄၅။	မေတ္တာလက်နက်	J6
၄၆။	အိမ်ဖြူတော်	J9
၄၇။	အခွင့်သာတုန်း ရုန်းကြပါ	J9
၄၈။	ကိုယ့်လောဘ လူမမြင်စေနှင့်	J6
၄၉။	ကြီးလေသာ မဖြစ်စေနှင့်	J6
၅၀။	ပြည့်စုံလာလျှင် သတိယျာ	J2

ချမ်းမြေမြိုင်ဆရာတော်၏

ထော်ပွဲတိ အကျဉ်း

ဖွားမြင်ခြင်း

ဆရာတော်လောင်းလျာသည် မြန်မာ ဘုံးရှင်၊
သီးတင်းကျော် လပြည့်ကျော် (J) ရက် (ခရစ် ၁၉၅၂
ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၅ ရက်) တန်င်္တန္တန္တတွင် ခမည်း
တော် ဦးဖိုးဟံ၊ မယ်တော် ဒေါ်ဖွားရီ တို့မှ ဖွားမြင်တော်
မူပါသည်။ ဆရာတော်၏ အတိခုက်ကြွေ မွေးရပ်မြောသည်
မုံရွာခရိုင်၊ အရာတော်မြို့နယ်၊ သလဲဘာရွာ ဖြစ်ပါသည်။

ရှင်သာမဏေဖြစ်ခြင်း

ဆရာတော်လောင်းလျာသည် သလဲဘာကျေးရွာ၊
နေမိန္ဒာရာမ တောရကျောင်းတွင် စတုတ္ထတန်းအောင်ပြီး၊
ပရိတ်ကြီး၊ ဓမ္မစကြာ၊ သဒ္ဓါ၊ သရြိုဟ်စသည့် ပိဋကတ်
အခြေခံစာများ သင်ယူခဲ့ပါသည်။ ထိုနောက် မယ်တော်၊
ခမည်းတော်တို့၏ ပစ္စယာနှဂါဂ္ဂဖြင့် နေမိန္ဒာရာမတောရ
ကျောင်းဆရာတော် ဘဒ္ဒနပဏီစွဲ ကို ဥပမာယ် ပြု၍
ရှင်သာမဏေအဖြစ် ခံယူခဲ့ပါသည်။ ဘွဲ့တော်မှာ ရှင်ကဲနဲ့က
ဖြစ်ပါသည်။

ရှင်ကြန္တကသည် ရှင်သာမကောဖြစ်ပြီး နေမိန္ဒာရာမတောရကျောင်းတွင် တစ်ဝါမျှ သီတင်းသုံး၍ အမရပူရမဟာဂန္ဓာရုံးကျောင်းတိုက်တွင် သီးတင်းသုံးနေတော်မူသောနောင်တော် ဦးမှုနိန္ဒြ (ယခု မဟာမြိုင် ကျောင်းတိုကနာယက ဆရာတော်) ထံသို့ သွားရောက်သီတင်းသုံးခဲ့ပါသည်။

မဟာဂန္ဓာရုံးကျောင်းတိုက်တွင် ကျေးဇူးတော်ရှင်ကျမ်းပြုအကျဉ်း မဟာဂန္ဓာရုံးဆရာတော်ဘုရားကြီး အရှင်နေကာဘိဝံသ နှင့် နာယကဆရာတော်ကြီးများ ဖြစ်တော်မူကြသော ဘဒ္ဒနစန္တာဘာသ၊ ဘဒ္ဒနစ်မဟိန္ဒြ၊ ဘဒ္ဒနစ်အဂ္ဂဝံသ၊ ဘဒ္ဒနစ်ကြန္တာဘာသာဘိဝံသ၊ ဘဒ္ဒနစ်ကုဋ္ဌလာဘိဝံသ တို့၏ သွန်သင်ဆုံးမည်ဝါဒ အောက်တွင်ဝိနည်း (၅) ကျမ်း၊ အဂုံတို့၏၊ ဓမ္မပဒ အဋ္ဌကထာ၊ ပဋ္ဌာန်းကျမ်း၊ ယမိုက်ကျမ်း စသည့် ပိဋ္ဌကတ်စာပေများကိုသင်ယူလေ့လာခဲ့ ပါသည်။ မဟာဂန္ဓာရုံးကျောင်းတိုက်ကဏဝါစကအဖွဲ့၏တာဝန်ပေးချက်အရ တစ်ဖက်တစ်လမ်းကလည်း ပိဋ္ဌကတ်အခြေခံစာပေများကို ပြန်လည်ပို့ချပေးခဲ့ပါသည်။

ရဟန်းဖြစ်ခြင်း

ရှင်ကြန္တကသည် ၁၃၃၄ ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၀)ရက်နေ့တွင် အမရပူရမဟာဂန္ဓာရုံးဆရာတော် အရှင်နေကာဘိဝံသကို ဥပမာ်ယ်ပြု၍ မဟာဂန္ဓာရုံးကျောင်းတိုက် မိုးကုတ်

ခဏ္ဍာသိမ်တော် ၍ အမရပူရမြို့၊ တရုတ်တန်း ရပ်နေးခံ့ခိုင်မောင်၊ ဒေါ်ညွန့်ညွန့်တို့၏ ပစ္စယာနှဂါဟကို ခံယူလျက် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူခဲ့ပါသည်။

အရှင်ကြံ့နှုန်းကသည်ရဟန်းတစ်ဝါရပြီးနောက် မန္တလေး မြို့၊ မဟာမြိုင် ကျောင်းတို့က် ပဓာနနာယကဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တသဇ္ဇနသာရာ၊ နာယကဆရာတော်များ ဖြစ်တော်မူ ကုသာ ဘဒ္ဒန္တမူနိန္ဒာ၊ ဘဒ္ဒန္တသာသန၊ မဟာဝိသုဒ္ဓိရုံ သံတော်ဆင့် ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တတိလောက၊ စည်ရင်ဆရာ တော်များဖြစ်တော်မူကြသော ဘဒ္ဒန္တအရိယဉာဏာဘိဝံသ၊ ဘဒ္ဒန္တအဂ္ဂဉာဏာဘိဝံသ၊ ဝါဆိုကျောင်း စာချဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ ဉာဒါတသိရိဘိဝံသ၊ မဇ္ဈိရမ်တို့က် စာချဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တကောဝိဒါဘိဝံသ၊ စစ်ကိုင်းတောင်ရှိုး ပဋိဌာန်းသိပုံ ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တကြန့်က၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ပဟန်းမြို့နယ် မဟာ ဝိသုဒ္ဓိရုံတို့က်သစ်တွင် သီတင်းသုံးနေတော်မူသောတိပိဋက ဓရဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိက(ယော)ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တသိရိန္ဒာဘိဝံသ၊ မြို့သာ ရွှေကျောင်းဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တဉာဏ်နှုန်းလက်း ပထမပြန် စာမေးပွဲဆိုင်ရာ ကျမ်းစာတို့ကို လေ့လာဆည်းပူးလျက် အစိုးရ ပထမဝယ်၊ ပထမလတ်၊ ပထမကြီးနှင့် ဓမ္မာစရိယ စာမေးပွဲများကို ဖြေဆိုအောင်မြင်ခဲ့ ပါသည်။

ဘပေပိချုပြင်း

ထိုနောက် ဆရာတော်သည် မန္တလေးမြို့၊ မဟာမြိုင် ကျောင်းတိုက်၌ (၄) ဝါ၊ ဝါန်းဖွဲ့ဖြူနယ်၊ ဖြူသာရွှေကျောင်း တိုက်၌ (၆) ဝါတိုင်တိုင် စာသင်သား ရဟန်း၊ သာမဏေ တို့အား ပိဋကတ်ကျမ်းစာတို့ကို ပိုချပေးခဲ့ပါသည်။

ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ခြင်း

ဆရာတော်သည် ၁၃၃၈ ခုနှစ် ‘ကဆုန်၊ နယုန် ဆွေ့ဆွေ့ခုန်’ ဆိုသည့်စကားအတိုင်း ဆွေ့ဆွေ့ခုန်နေရ လောက်အောင် အလွန်ပူပြင်းသည့် ကဆုန်လ၏ တစ်ခုသော နှေ့လယ်အချိန်၌ မန္တလေးမြို့၊ မဟာမြိုင် ကျောင်းတိုက် ကုတိပိုပင်ကြီးအောက်ရှိ ဝါးကွပ်ပျစ်ကြီးပေါ်တွင် ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကြီး ရေးသား တော်မူသော ‘ဝိပဿနာရှုနည်းအကျဉ်း’ ကျမ်းစာအုပ်ကို ကြဉ်းရှု လေ့လာပါသည်။ ထိုသို့ကြဉ်းရှုလေ့လာပြီး စာအုပ် လေးကိုအနားချုပ် စာအုပ်ပါ ရှုနည်း မှတ်နည်း အတိုင်း လက်တွေ့ အနေဖြင့် စိတ်ကို ချက်တပိုက် ဝမ်းပိုက်မှာ ထားလှက် ဝမ်းပိုက်၏ဖောင်းမှာ ပိန်မှုသဘောကို သတိ ကပ်ပြီး ရှုမှတ် နေလိုက်သည်။ ရှုမှတ်သည့်အခါစာသင်စာချ ချမ်းသာထက် ပိုမိုကောင်းမြတ်သည့် ဝိပဿနာချမ်းသာကို အတန်ငယ် ခံစားလိုက်ရသည်။ ထိုအခါဆရာတော်သည် ဤမျှထူးမြတ်လှသည့် ဝိပဿနာချမ်းသာကို တဝ်ကြီးခံစား လိုသည့်စိတ် ပြင်းပြစွာ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ပါသည်။ ခံစားရ

အောင်လည်း တစ်ချိန်တော့ အားထုတ်မည်ဟု စိတ်တွင် ဆုံးဖြတ်ချက် ချထားခဲ့ပါသည်။

ဆရာတော်သည် စိတ်ဆုံးဖြတ်ထားခဲ့သည့်အတိုင်း ထိနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် ဦးဓမ္မကာလက်ာရ(သာမကောကျုံ) နှင့်အတူ မန္တလေးမြို့၊ စိန်ပန်းမဟာစည် သာသနာရိပ်သာ ချမ်းမြောက်ချောက်၍ သတိပဋိနှင့် ဝိပဿာနှင့် ဝိပဿာတရားကို အားထုတ်ကြပါသည်။ အားထုတ်၍ (၁၅) ရက်အရတွင် ချမ်းမြောက်ချောက်သည် ရန်ကုန် မဟာစည် သာသနာရိပ်သာသို့ ပြန်လည်ကြသွားသဖြင့် ဆရာတော်နှင့် ဦးဓမ္မကာလက်ာရတို့လည်း ရန်ကုန် မဟာစည်သာသနာရိပ်သာသို့လိုက်ပါပြောင်းရွှေ့၍ ချမ်းမြောက်ချောက်၏ အပ်နှုန်းမှုဖြင့် ဆရာတော် ဦးသုဇာတထံ တော်တွင် တစ်လ ဆက်လက်၍ အားထုတ်ကြပါသည်။

ဆရာတော်သည် ၁၃၅၀ ပြည့် (၁၉၈၉ ခု)နှစ်၌ ဝါမဆိုမီ အချိန်တွင် မွန်ပြည်နယ်၊ ပေါင်မြို့၊ ကျွခြားတောရကျောင်း၌ ဝိပဿာတရားကို တစ်လကျင့်ကြံဗျားများအားထုတ်ခဲ့ပြီး ဝါတွေ့ကာလ၍ ရန်ကုန် ချမ်းမြောက်သာဆရာတော်သုရားကြီး အထံတော်တွင် ဝါတွေ့း(၃)လပတ်လုံး သတိပဋိနှင့် ဝိပဿာတရားကို ဗျားများအားထုတ်ခဲ့ပါသည်။

သီတင်းကျွတ်သည့်အခါ ချမ်းမြောက်သာ၌ပင် ဆက်လက် သီတင်းသုံးလျက် ချမ်းမြောက်ချောက်၏၍ ပြုဝါဒလမ်းသွန်းမှ ဖြင့် ပရိယတ်တာဝန်၊ ပဋိပတ်တာဝန်များကို ထမ်းဆောင် ခဲ့ပါသည်။ ပရိယတ်တာဝန်အဖြစ် ဝိနည်းမဟာဝါ၊ ပါရာ

မိကက်ပါဋီတော် သုဒ္ဓါ သရှိဟ်၊ မာတိကာစသည့် စာဝါများ
ပိုချပေးခဲ့ပါသည်။ ပဋီပတ်တာဝန်အဖြစ် ယောဂါတိအား
တရားဟောခြင်း၊ တရားစစ်ခြင်းတာဝန်များနှင့် ရိပ်သာ၏
အခြားတာဝန်ရပ်များကိုလည်း ထမ်းဆောင်ခဲ့ပါသည်။

၁၃၅၂ (၁၉၉၀) ခုနှစ်မှ ၁၃၅၄ (၁၉၉၃) ခုနှစ်အထိ
နှစ်နှစ်ကျော်ကာလအတွင်း တနသံရှိတိုင်း၊ မြိုတ်မြို့၊ တပ်ပြင်
ရပ်ရှိ လူည်းဘီးကျောင်းတိုက်တွင် တရားစခန်းများဖွင့်လျက်
တရားဟောတရားပြခဲ့ပါသည်။

ထိုနောက် ရန်ကုန်ချမ်းမြှော်ရိပ်သာကျောင်း၌ ပြန်လည်
သီတင်းသုံးပြီး ၁၃၅၅ (၁၉၉၄) ခုနှစ်တွင် ချမ်းမြှော်ဆရာတော်
၏ တာဝန်ပေးချက်အရ မော်ဘီမြို့၊ ချမ်းမြှော်ရိပ်သာသို့
ပြောင်းရွှေ့လျက် ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပ ရဟန်း၊ ရှင်၊ လူ၊ ယောဂါ
သူတော်စင်တိုအား တရားဟော တရားပြတာဝန်များနှင့်
ရိပ်သာ၏ အခြားတာဝန်တို့ကို ထမ်းဆောင်ခဲ့ ပါသည်။
သက်တော် (၅၀)ပြည့်သည့် ၁၃၆၄ ခုနှစ်တွင် မော်ဘီချမ်းမြှော်
ရိပ်သာ၌ သီတင်းသုံးလျက်ရှိပြီး၊ ၁၃၆၆ခုနှစ်ပထမ ဝါဆို
လပြည့်နေ့ (၁-၇-၂၀၀၄) ကြောသပတေးနေ့တွင် မင်္ဂလာဒုံး
မြို့နယ်၊ ရွှေနံသာစံပြကျေးရွာအုပ်စု၊ လေးဒေါင်ကန် စံပြ
ကျေးရွာရှိ ချမ်းမြှော်မြှော်ကျောင်းတိုက်သို့ အပြီးပြောင်းရွှေ့
ခဲ့ပါသည်။ ထိုနောက် ချမ်းမြှော်မြှော် ကျောင်းတိုက်တွင်
အမြိတ်န်း တရားစခန်းဖွင့်၍ ပြည်တွင်း ပြည်ပ ရဟန်း၊ ရှင်၊
လူ ယောဂါ သူတော်စင်တို့အား တရားဟော တရားပြလျက်
သီတင်းသုံးနေထိုင်တော်မူ ပါသည်။

ချမ်းမြှေမြိုင်ကျောင်းတိုက် တည်ထောင်ခြင်း

ဆရာတော်သည် ကိစ္စထွေပြား တာဝန်များသည့်
ကြားက ၁၃၅၉ ခုနှစ် ကဆုန်လပြည့်ကျော် (၁၀) ရက်
(၁၉၉၈ ခုနှစ် မေလ ၃၀ ရက်)နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၊ ကျောက်
တံတားမြို့နယ် မဟာပန္တလလမ်း၊ အမှတ် (၃၄၂) ဦးနေထိုင်
ကြသော ဦးသန့်ဇင် နှင့် (ဒေါ်နန်းဓအေးမွန်) မိသားစုတို့က
သဖွားကြည်ဖြူ။ ပေးလှုံးကြသည့် ရန်ကုန်တိုင်း၊ မင်္ဂလာဒု
မြို့နယ် ရွှေနှင့်သာကျေးရွာအုပ်စု၊ လေးဒေါင့်ကန်ကျေးရွာ၌
(၁. ၁၃) ကေရှိ မြေကိုလက်ခံတော်မူလျက် ချမ်းမြှေမြိုင်
ကျောင်းတိုက်ကို စတင်တည်ထောင်ခဲ့ပါသည်။

ချမ်းမြှေမြိုင်ဟု အမည်ရခြင်း

ချမ်းမြှေမြိုင် ဟူသော အမည်သည် မဟာမြိုင်ဆရာ
တော်ဘုရားက ပေးသည့်အမည်ဖြစ်ပါသည်။ မဟာမြိုင်
ဆရာတော်နှင့် ချမ်းမြှေမြိုင်ဆရာတော် နှစ်ပါးသည်
ကျောင်းမြေကို အလှုံခံပြီးသည့်အခါ ကျောင်းတိုက်၏
အမည်ကို ရွေးချယ် ကြပါသည်။ထိုသို့ရွေးချယ်ကြသည့်အခါ
မန္တလေးမြို့၊ မဟာမြိုင်ဆရာတော်က ချမ်းမြှေမြိုင်ကျောင်း
ဟု အမည်မှည့်ရန် အမိန့်ရှိ ပါသည်။ “ချမ်းမြှေမြိုင် ဆုံး
ပါက ဆရာသမားများကို ပူဇော်ရာရောက်တယ်။ ခေါ်၍
လည်းကောင်း၊ ခေါ်လို့လည်း လွယ်ကူ၊ အမိပ္ပါယ်လည်း
လှကြောင်း” မိန့်တော်မူပါသည်။

အမိပါယ်လည်းလူ

ချမ်းမြေမြိုင် ဆိုပါက ချမ်းမြေခြင်း၊ ဌီမ်းအေးခြင်း၊
သာယာစိုပြေခြင်းများ မြိုင်မြိုင်ဆိုင်ဆိုင်ဝေဝေဆာဆာဖူးကြ
ပွင့်ကြ ဖြစ်ပေါ်ကြသည့်နေရာဟု အမိပါယ်ရပြီး အနက်
အမိပါယ် အလွန်ကောင်းမွန်သင့်မြတ်လှ ပါပေသည်။

ပူဇော်ရာလည်းရောက်

‘ချမ်းမြေ’ ဆိုသည်မှာ ရန်ကုန်မြို့၊ မရမ်းကုန်းမြို့နယ်၊
ကမ္မာ့အေးဘုရားလမ်း၊ ခေါ်တွင်းကုန်းရှိ ကျေးမှုးတော်ရှင်
ချမ်းမြေဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ရိပ်သာအမည်ဖြစ်ပါသည်။
‘မြိုင်’ ဆိုသည်ကား မန္တလေးမြို့၊ မဟာအောင်မြေ မြို့နယ်
မဟာမြိုင်ရပ်ကွက်ရှိ ကျေးမှုးတော်ရှင် မဟာမြိုင်ဆရာတော်
ဘုရား၏ ကျောင်းတိုက်အမည်ဖြစ်ပါသည်။ ချမ်းမြေနှင့် မြိုင်
နှစ်ကျောင်း ပေါင်းစပ်ပြီး ‘ချမ်းမြေမြိုင်’ ဖြစ်လာ ပါသည်။
ဤသို့ဆိုပါက ‘ဆရာသမားများကိုလည်း ပူဇော်ရာရောက်
သည်’ ထို့ကြောင့် ချမ်းမြေမြိုင်ကျောင်းဟုသာ သတ်မှတ်
လိုက်ကြစွဲ ဟုမိန့်တော်မှုသဖြင့် ချမ်းမြေမြိုင်ကျောင်း ဟု
အမည်တွင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ထိုချမ်းမြေမြိုင်ကျောင်းတိုက်သည် ဆရာသမားတို့၏
မေတ္တာ ကရာကာတော်နှင့်စေတနာရှင်၊ ပါရမီရှင် တပည့်
ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမများ၏ ဓနအား၊ ဉာဏာအား၊ ကာယ
အား တို့ဖြင့် ကြီးစားခဲ့ကြ၍ ယခုအခါး (၃)ခကခန့်ရှိ
မြေပေါ်တွင် အမတရု ၏ရည်စံကျောင်းဆောင်၊ ဘေးအနာ

ဂုဏ်ရည် အမည်ရှိ တစ်ထပ်ကျောင်း တစ်ဆောင်၊ သာသနာဂုဏ်ရည်အမည်ရှိ နှစ်ထပ်တိုက် သိမ်ကျောင်း တစ်ဆောင်၊ မေတ္တာဂုဏ်ရည်အမည်ရှိ နှစ်ထပ်တိုက် ကျောင်းတစ်ဆောင်၊ ဒါနဂုဏ်ရည်အမည်ရှိ ဆွမ်းစား ကျောင်းဆောင်တစ်ဆောင်၊ သွှေ့ဂုဏ်ရည်၊ ထောဂုဏ်ရည်၊ အနှစ်ဂုဏ်ရည်၊ ရတနှစ်ဂုဏ်ရည်၊ သနှစ်ဂုဏ်ရည်၊ ဝိမ့်တ္ထာဂုဏ်ရည်၊ မြှေ့ဟွှဲဝိဟာရ ဂုဏ်ရည်၊ အရိယဝိဟာရ ဂုဏ်ရည်၊ ဒီပွှဲဝိဟာရဂုဏ်ရည်၊ သနှံဂုဏ်ရည်အမည်ရှိ တစ်တပ်တိုက် ကျောင်းများ၊ အလျားပေ (၉၀) အနဲ့ (၂၇) ပေရှိ သွှေ့ဂုဏ်ရည် အမည်ရှိ အမျိုးသမီးယောဂါ သုံးထပ် ကျောင်းဆောင် တစ်ဆောင်၊ ပုံညာဘီရတဂုဏ်ရည် ကျောင်းဆောင်၊ အဝိစိပိုက်ရေတွင်း၊ ရေစင်၊ ရေကန်စသည် တိုဖြင့် အတော်အတန်ပြည့်စုံနေသည်ကို မြင်တွေ့နိုင်ပါ သည်။ ယခု သံယာဂုဏ်ရည် အမည်ရှိ အလျား (၈၄)ပေ အနဲ့ (၃၀)ပေရှိသော ရဟန်းနှင့်အမျိုးသားယောဂါ သုံးထပ် ကျောင်းတစ်ဆောင်ကိုလည်း ဆောက်လုပ်လျက်ရှိပါသည်။

ဆရာတော်သည် ချမ်းမြှေ့မြို့င် ကျောင်းတိုက်တွင် ဦးပါလိတ(ဓမ္မာစရိယ)၊ ဦးကြန္တာဘာသ(ဓမ္မာစရိယ)တိုနှင့် ရဟန်းသာမဏေ (၁၁) ပါးတို့အား သီတင်းသုံးစေလျက် ရှိပါသည်။ ထိုရဟန်းသာမဏေ (၁၁)ပါးတို့ကို နေ့ပုဂ္ဂယတ်၊ ညပဋိပတ်အနေဖြင့် နေ့အခါ၌ စာသင်စာချ ပြုလုပ်စေ၍ ညအခါ၌ တရားဓမ္မတို့ကို ကျင့်ကြံ့ပွားများစေလျက် ရှိပါ သည်။ ၁၃၆၆ခုနှစ်၊ ပထမဝါဆိုလပြည့်နေ့မတိုင်မီ အချိန်ထို အခွင့်အခါသင့်လျော်သည့်အချိန်တို့၌ ချမ်းမြှေ့ ဆရာတော် ဘုရားကြီးဦးစီးသော ချမ်းမြှေ့ဝိပသုနာ တရား စခန်းများ

ကိုလည်း ဖွင့်လှစ်စေပြီး ကျောင်းရှိ သံယာတော် များနှင့် ယောဂါသူတော်စင်တို့အား သတိပွဲရန် ဝိပဿနာ တရားတော်များကို ရက်ရှည်ကျင့်ကြံ့ပွားများ အားထုတ်စေခဲ့ပါသည်။

ပုံမှန်အနေဖြင့် သကြံန်ရက်များနှင့် သီတင်းကျော်ကာလတို့တွင် ချမ်းမြေပိပဿနာတရားစခန်းများကို ဖွင့်လှစ်ပေးခဲ့ပါသည်။

တရားစခန်းများ ဖွင့်လှစ်ခြင်း

ဆရာတော်သည် အခွင့်အခါသင့်လျှင်သင့်သလိုပြည်ပနိုင်ငံများဖြစ်သော ထိုးး၊ စင်ကာပါ မလေးရှား၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ အီနိုယာ သီရိလက်ာ၊ နီပေါ် စသည့်နိုင်ငံများသို့ သွားရောက်၍ တရားစခန်းများဖွင့်ခြင်းနှင့် ပြည်တွင်းရှိ မုံရှာ၊ တောင်ကြီး၊ တမူး၊ မြိုတ်၊ တပ်ကုန်း၊ တောင်ကုတ်စသည်မြို့များသို့လည်း ချမ်းမြေဆရာတော်ဘုရားကြံ့နှင့်အတူ ကြွေရောက်၍ ချမ်းမြေပိပဿနာတရားစခန်းများဖွင့်လှစ်ပြီး တရားဟော တရားပြခြင်းလုပ်ငန်းတို့ကို ဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါသည်။

ဓမ္မပေါ်များခြင်း

ဆရာတော်သည်(၁-၇-၂၀၀၄)မတိုင်မီ မော်ဘီချမ်းမြေရိပ်သာ၌ ပြည်တွင်း ပြည်ပယောဂါတို့အား တရားဟော၊ တရားပြ၊ တရားစစ်ခြင်း၊ မေးမြန်းလာသည့် ဓမ္မပြဿနာတို့ကို ဖြေကြားခြင်း၊ စီမံ အုပ်ချုပ်ခြင်း၊ ချမ်းမြေမြိုင်ကျောင်းတို့ကိုတည်းဟူသော ပျိုးဥယျာဉ်လေးကို ပြစုစောင့်ရောက်ခြင်း၊ အမြို့မြို့အနယ်နယ်၊ တရားစခန်းများသို့

သွားရောက်၍ တရားဟောတရားပြခြင်းနှင့် မြို့၏ နယ်ပယ်
အသွေးဖွေက ပင့်လာကြသည့် ညာတရားပွဲများကို
ဟောပြောခြင်း အခါအားလုံး၏ မီသားစုအလိုက်၊
လုပ်ငန်းငြာနအလိုက် ပင့်လျှောက်လာကြသည့်များကို
လည်း ကြောက်ချိုးမြောက်ပေးရခြင်း စသည့် မအားလုံး
သည့်ကြားက အချိန်ယူပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သူတော်စင်
များနှင့် သတ္တဝါအပေါင်း၏အကျိုးကို ရှုံးရှု၍ တရားစာအုပ်
များကိုလည်း အပင်ပန်းခံရေးသားခဲ့ပါသည်။ ချမ်းမြှောင်
ရိပ်သာကျောင်းသို့ ပြောင်းရွှေ့ပြီး အမြှော်တင်းသုံးကာ
ယခုတိုင် ရေးသားပြုစုလျက် ရှိပါသည်။

ဆရာတော်ရေးသားထုတ်ဝေပြီးသောစာအုပ်များမှာ -

- (၁) ဒါရှုက္ခန္တာပမသုတ်
- (၂) သတိယှဉ်မှုတရားမြင်
- (၃) ဘဝထဲမှာအနှစ်ရှာ
- (၄) ကုသိုလ်ရှိမှ ချမ်းသာရ
- (၅) မေတ္တာဂုဏ်ရည် တို့ဖြစ်ပါသည်။
- (၆) ဟောနှင့်ဆောင်ရေးရောဂါပောက်

စသည့် စာအုပ်များကိုလည်း ဆက်လက်ထုတ်ဝေရန်
စီစဉ်လျက် ရှိပါကြောင်း ပြုစုတင်ပြအပ်ပါသည်။ ။

ဦးတင်ရွှေ့
ဂုဏ်ထူးဆောင်နာယက
ချမ်းမြှောင်းဝေယာဝစ္စအဖွဲ့
မင်္ဂလာဒုံး၊ ရန်ကုန်။

ချမ်းမြေပြိုင်ဆရာတော်၏ ခြေခံကောက်နှစ်ချက်

(၅၀)

လူရှုရတယ်

လူရှုရတယ်ဆိုတဲ့ စကားဟာ ‘လူ၍ကြ၊ ဒါန်းကြပါလို့’
လူ၍ဒါန်းကြဖို့တိုက်တွေန်းတဲ့ စကားမူသာ မဟုတ်ဘူး။ လူ၍ဒါန်း
ပေးကမ်းရင် ပစ္စည်းဉာဏ်ရတယ် (ပေါ်တယ်)လို့ဒီလိုအဓိပါယ်
ကိုပါ ပြောတာပါ။ ဘဝသံသရာမှာ ပစ္စည်းဉာဏ် ပေါ်များ
ကြွယ်ဝချင်သူတိုင်း လူ၍ဒါန်းကြ၊ ပေးကမ်းကြပါ။ လူ၍ဒါန်း
ပေးကမ်းရင် သံသရာမှာ ပစ္စည်းဉာဏ် ပေါ်များကြွယ်ဝတယ်။

အသက်ကိုလည်း လူ၍နှစ်ရဲ

လူရှုရတာကို ကြောက်တဲ့သူဟာ အလူ၍ဒါနရဲ့အကျိုး
အာနိသင်နဲ့စွမ်းအင်ကို ဉာဏ်နဲ့မြင်သေး၊ ကိုယ်တွေ့မကြဖူး
သေးလိုပါ အလူ၍ဒါနရဲ့၊ အကျိုးအာနိသင်နဲ့ စွမ်းအင်ကို
ကိုယ့်ဉာဏ်နဲ့မြင်တဲ့တစ်နေ့၊ ကိုယ်တွေ့ကြံ့လာတဲ့တစ်ချိန်၊
အသက်ကိုသော်လည်းလူ၍နှစ်ရဲတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်လာပါလိမ့်မယ်။

လူ၍ဒါန်းလျင် ဉာဏ်နှင့်ယူဉ်

လူ၍ဒါန်းပေးကမ်းတဲ့အခါ ဉာဏ်ပါဖို့အရေးကြီးတယ်။
လိုအပ်နေတဲ့ အချိန်၊ လိုအပ်နေတဲ့ နေရာ၊ လိုအပ်တဲ့

ပုဂ္ဂိုလ်အား လိုအပ်တဲ့ ပစ္စည်းကိုသာ လိုအပ်မယ် ထင် သလောက် လျူဒါန်းခြင်းဟာ အကောင်းဆုံးပါပဲ။

ဒီလိုအလျှောက် ‘ကာလဒါန’ လိုခေါ်တယ်။ ဒီကိစ္စမှာ စေတနာတစ်ခုတည်းနဲ့ မပြီးဘူး။ ဉာဏ်လည်း ပါရတယ်။ ဉာဏ်ပါမှ ပြောခဲ့တဲ့အချက်အလက်တွေကို သိမြင်နိုင်တယ်။ ဒါကြောင့် စူးစမ်းနှုန်းချိန်ပြီး လျူဒါန်းနှုန်းပါစေ။

သူတော်ကောင်းတို့၏ခါန

သူတော်ကောင်းများက အလျူဒါနပြုတယ်ဆိုတာ အလျူခံပုဂ္ဂိုလ်တွေ အဆင်ပြေအောင် ချမ်းသာအောင် လျှော့ကြတာ၊ ကိုယ်ကျိုးမပါဘူး။ မိမိရဲ့အလျူဒါနကြောင့်လည်း သူတစ်ပါးမဆင်းရဲစေရ၊ မျက်ရည်ကြီးငယ် မကျစေရ၊ ဘဝ မပျက်စေရအောင် သတိထားလျှော့ကြတယ်။ ဂုဏ်ပကာသန တွေ၊ ပျော်ပွဲဆွင်ပွဲတွေ ခြိမ်ခြိမ့်သကျင်းပပြီး လျှော့ကြရှိုး မရှိ ကြပါဘူး။

အကျိုးများများရအောင် လျှော့ကြော်

လျူဒါန်းတယ်၊ ပေးကမ်းတယ်ဆိုတာ ကောင်းတဲ့ အလုပ်၊ သူတော်ကောင်းတွေ ချီးမွှမ်းတဲ့အလုပ်ပါ။ ဘယ်သူ ကိုပဲလျှော့လျှော့ ဒါနဖြစ်တာပါပဲ။ (အလျူခံတစ်ကျိုပ်လေး) ဘယ်သူပဲပေးပေး ဒါနကုသိုလ်ပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ အကျိုးကြီး သည်ထက် ကြီးမားအောင်လျှော်စွဲ ပိုကောင်းပါတယ်။

ဒါကြောင့် သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ ပိုမိုကြီးမားတဲ့ သူတော်
ကောင်း၊ သူမြတ်လောင်းတွေကို လျှော့ရတယ်။ လျှော့တဲ့အခါ
သံသရာ ဘဝဝန့်ကလွှတ်ဖို့ ရည်မှန်းပြီးလျှော့ဒါန်းရတယ်။
လောကီချမ်းသာ လောက်သာ တောင့်တပြီး မလျှော့ရပါဘူး။
'လျှော့တ်မှ မြတ်မယ်တဲ့' လျှော့ဒါန်းတတ်ဖို့ သတိထားကြပါ။

ခါးဝတ်ပမာ သီလမြှိုပါစေ

ခါးဝတ်မပါလျှင် လူထဲ သူထဲမှာ မတင့်တယ်ဘူး။
အရှက်တကွဲ အကျိုးနည်းဖြစ်ရတယ်။ ခါးဝတ်ပါတာတောင်
ဟိုနားဒီနားက ပေါက်နေပြီနေမယ်ဆိုလျှင် မထုတုဖြစ်နေ
ရသေးတယ်။ ဒီလိုပါပဲ ကိုယ်ကျင့်သီလမနှီလျှင်၊ မလုပြုလျှင်၊
သူတော်ကောင်းတို့အလယ်မှာ မတင့်တယ်ပါဘူး။ အရှက်
ကွဲရတယ်။ သံသရာမှာ အခက်ကြော် ရတယ်။ လူနှံလူမွဲ၊ လူ
ဆင်ရဲ ဖြစ်ရတယ်။ ငရဲ၊ တိရစ္စာန်၊ ပြော့ဘာ ဖြစ်ရတယ်။
ဒါကြောင့် ကိုယ်ကျင့်သီလကောင်းမွန်စွာ ကျင့်သုံးကြ။ သီလ
လုပြုကြပါစေ။

မြတ်လေးပန်းနှင့်တူခွာကျင့်

ကိုယ်ကျင့်တရားကင်းမဲ့ပြီး ပစ္စည်းပေါ့သူ၊ ရုပ်ချောသူ၊
အန္ခအရုံများသူ၊ နာမည်ကြီးတဲ့သူများဟာ 'ပေါက်ပန်း'
နှင့်တူပါတယ်။ အဲဒီလိုပုဂ္ဂိုလ်ကို သူတော်ကောင်းတို့က
အသုံးမပြုကြော်၊ အသိအမှုတ် မပြုကြပါ။ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်မျိုးဟာ

မြင့်မြတ်တဲ့ဘဝကိုလည်း မရောက်နိုင်ပါ။ ကိုယ်ကျင့်တရား
ပြည့်စုံပြီး ပစ္စည်းပေါ်သူ၊ ရှုပ်လှသူ၊ အခြေအရံများသူ၊
နာမည်ကြီးသူရဲ့ဘဝကတော့ 'မြတ်လေးပန်း'နဲ့တူတယ်။
သူတော်ကောင်းတို့က အသိအမှတ်ပြုကြတယ်။ အဲဒီလို
ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးမှ မြင့်မြတ်တဲ့ဘဝကို ရောက်ရတယ်။ နိုဗာန်အထိ
လည်း ရောက်နိုင်တယ်။ ပေါက်ပန်းဟာ အဆင်းလှပေမဲ့
မွေးကြိုင်တဲ့ ရန်းကင်းနေတဲ့အတွက် ဘယ်သူကမှ အသုံး
မပြုကြပါ။ မြတ်လေးပန်းကတော့ အဆင်းလည်းလှ၊ ရန်း
လည်း သင်းတဲ့အတွက် လူအားလုံးက အမြတ်တန်းအသုံးပြု
ကြတယ်။

ကိုယ်ကျင့်သီလ မပျက်ကြခေနှင့်

ပစ္စည်းမပြည့်စုံတဲ့အတွက် မလျှော်နိုင်လို့ မည်သူကမှ
မကဲ့ရဲ့ဘူး။ အပြစ် မပြောဘူး။ အပါယ် လေးပါးလည်း
မကျဘူး။ စောင့်စည်းမှုမရှိလို့ သီလပျက်လျှင်တော့ လူတိုင်း
ကဲ့ရဲ့ကြား၊ အပြစ် ပြောကြမယ်။ အပါယ် လေးပါးလည်း
ကျရောက်မယ်။ ဒါကြောင့်သီလအပျက်ခံပြီး ဒါနမပြုမိ
ကြစေနဲ့။

မေတ္တာမုန့်လေး ပေးကြပါ

မေတ္တာပို့တယ်ဆိုတာ မေတ္တာပေးတာပါပဲ။ ချမ်းသာ
ဖေးတယ်လို့ ပြောရင်လည်းမှန်ပါတယ်။ ချမ်းသာပေးတယ်
ဆိုတာ လူတိုင်း၊ သတ္တဝါတိုင်းက သဘောကျကြမှာပေါ့။

သတ္တဝါတိုင်းက ချမ်းသာချင်ကြတာကို။ မူန့်ပေးရင် ကလေး
တိုင်း သဘောကျောစ်သက်ကြသလို မေတ္တာ(ချမ်းသာ) ပေး
လျှင်လည်း အားလုံးက စိတ်ဆိုးမယ် မဟုတ်ကြပါဘူး။
ဒါကြောင့် လူတွေ၊ လူ၊ နတ်တွေ၊ နတ်၊ တိရစ္စာန်တွေ၊
တိရစ္စာန်၊ တွေ့တဲ့သတ္တဝါတိုင်းကို မေတ္တာ(ချမ်းသာ) ပေးပို့
ကြပါ။

လျေ သဘောတို့လို သဘောထားကြ

မိမိပိုင်ထား၊ ရရှိထားတဲ့ ဒီဘဝ ဒီစည်းစိမ်ကို လျေတို့
သဘောတို့လို သဘောထားကျင့်သုံးကြရတယ်။ အမြဲနေတဲ့
တိုက်၊ အိမ်လို သဘောမထားရ၊ မကျင့်ရဘူး။ ခရီးသည်
တစ်ယောက်ဟာ လျေတို့၊ သဘောတို့ဖြင့် မြစ်၊ ချောင်း
စသည်ကို ကူးဖြတ်တဲ့အခါ ဖြတ်ကူးရုံလောက်သာ အသုံးပြု
ကြတာ။ ဒီလျေ၊ ဒီသဘောအပေါ် ပျော်နေ၊ အိမ်ခံနေဖို့
မဟုတ်ပါဘူး။ ဒီလျေ၊ ဒီသဘောအပေါ် ငြိကပ်တွယ်တာနေ
ပျော်နေ အိမ်ယစ်နေရင် လိုရာပန်းတိုင်ကို မရောက်နိုင်
ကြဘူး။ လိုရာခရီးကို မဆက်နိုင်ကြပါဘူး။ ဒီလျေ၊ ဒီသဘော
မစီးဘဲ အသုံးမပြုဘဲလည်း လိုရာခရီးကို မရောက်ပြန်ဘူး။
ဒီတော့ ဘယ်လိုကျင့်သုံးရမလဲဆိုခဲ့ရင် ဒီမြစ်၊ ချောင်း၊
ပင်လယ်ကို ကျော်ဖြတ်ရုံမျှပဲ ဒီလျေ၊ ဒီသဘောကို အသုံး
ပြုပြီး တစ်ဘက်ကမ်းရောက်တယ်ဆိုရင် အဲဒီလျေ၊ သဘော
ကိုစွန်ပစ်ခဲ့ပြီး လိုရာခရီး၊ လိုရာပန်းတိုင်ကို ခရီးဆက်ကြဖို့ပဲ
ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီလိုပါပဲ လူချမ်းသာရရေး၊ နတ်ချမ်းသာရရေး၊ နိဗ္ဗာန် ဆိုတဲ့ လမ်းဆုံးရောက်ရေး ကြီးစားကြတဲ့အခါ ဒီခန္ဓာကိုယ် ဒီစည်းစိမ်တွေကို အသုံးပြုပြီး ဒါနစတဲ့ ကုသိုလ်၊ ပါရမိတွေ ပြကြရတယ်။ လိုချင်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာရတဲ့ တစ်ချိန်၊ အဲဒီ ခန္ဓာ၊ အဲဒီစည်းစိမ်တွေကို စွန့်ပစ်ရမယ်။ ငြိကပ်တွေထာ နေလို့မဖြစ်ဘူး။ ဒီခန္ဓာ၊ ဒီစည်းစိမ် မရှိပြန်တော့လည်း ကုသိုလ်ပြုရန် မဖြစ်ပြန်ဘူး။

လူဖြစ်မရှုံးကြခေါ်နှင့်

လူဘဝကို ရတဲ့အခိုက် အမြတ်ရအောင် ပြုလုပ် အားထုတ်ရတယ်။ ဒီလူဘဝက သေလို့ အပါယ်လေးပါး ရောက်သွားရင် လူဖြစ်ရှုံးတယ်။ ဒီလူဘဝကသေပြီး လူပြန် ဖြစ်ရင် ရင်းသားရတယ်။ ဒီဘဝကသေပြီး နတ်ပြည်၊ မြဟ္မာ ပြည်၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်သွားမှ လူဖြစ်ရတာမြတ်တယ်။ လူဖြစ် တော့ မရှုံးစေကြနဲ့။ ရင်းသားတော့ပြန်ရအောင် နေကြပါ။ စွမ်းနိုင်ရင်တော့ အမြတ်ရအောင်ကြီးစား အားထုတ်ကြပါ။

နေမဝင်စင် ကြီးစားအားထုတ်ကြပါ

အသက်(၄၀)ကော်ရင် ဘဝနေစောင်းတာပဲ။ နေကျချိန်လို့လည်း ပြောကြတယ်။ တက်နေထက် ကျနေက ပိုမိုမြန်ဆန်တယ်။ တက်နေက ရပ်ဖို့၊ တည်ဖို့၊ မတ်ဖို့ တည်သွားနေတယ်။ ကျနေက ဝင်ဖို့ တည်ပြီး သွားနေတယ်။ ဒါကြောင့်ဘဝနေမဝင်မီ (မသေခို) သေဘေးက လွတ်ရာ

လွှတ်ကြောင်း ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာတရားများကို ခပ်သုတ်သုတ် ခုံမြန်မြန် ကြီးစားပြုလုပ်ကြပါ။

ကွယ်ပျောက်ရတာချည်းပဲ

ညာအခါ ထိန်ထိန်သာအောင်လင်းတဲ့ ဖိုးရွှေလမင်း ကြီးဟာ မနက်လင်းတော့ ကွယ်ပျောက်ရပါတယ်။ နေ့အခါမှာ ရောင်ခြည်တစ်ထောင် အလင်းဆောင်နိုင်တဲ့ သူ့ရိန်နေမင်း ကြီးဟာလည်း ညာရောက်တော့ ချုပ်ပျောက်ရတယ်။ ဒီလို ပါပဲ။ ဘဝတစ်ခုမှာ စည်းစီမံတွေအခြေအရံတွေ ဂုဏ်ပကာ သနတွေနဲ့ ဘယ်လိုပင် ပျော်ပါးမော်ကြား ဝင့်ဝါခဲ့ပေမဲ့ တစ်ချိန်တော့ စွန့်လွှာတ်ကြရာ၊ သေဆုံးကြရတာချည်းပါပဲ။ လောကမှာ ဘာတစ်ခုမှာ မြတ်မရှိပါဘူး။ အားလုံး ချုပ်ဆုံး ကွယ်ပျောက် ကြရတာချည်းပါပဲ။

အပြစ်ဆိုတာ ရှိကြောမြှုပါ

အသင်းအပင်း အဖွဲ့အစည်းများနဲ့ ပြုလုပ်ဆောင် ရွက်ကြ မိသားစုတွေနေကြထိုင်ကြတဲ့အခါ အနေကြာလာ ရင် အပြစ်ဆိုတာ အနည်းနဲ့အများဆိုသလို ဖြစ်ပေါ်လာတတ်တယ်။ အားလုံးလိုလိုက ကိုလေသာ ကင်းကြသေးတာမှ မဟုတ်ဘဲ။ အပြစ်ဆိုတာ ကိုလေသာရဲ့ အရိပ်အရောင်တွေပဲ။ တွေ့ကြုံလာတဲ့ ထိုတစ်စုံတစ်ရာအပြစ်ကို ယောနိ သောမန်သိကာရနဲ့ ခွင့်လွှာတ်နိုင်ရတယ်။ ဒါမှာစိတ်ချုမ်းသာ

တယ်။ ကုသိုလ်စိတ်ဖြစ်တယ်။ အပေါင်းအသင်းများတယ်။ လူချစ်လူခင်များတယ်။ လုပ်ရပ်တွေ အောင်မြင်တယ်။ ‘ဓဟာနိသော မနသီကာရ’ ဆိုတာ အဆင်ပြောဆောင် နှင့် ဆွမ်းခြင်း လို အမိပါယ်ရတယ်။ လူကြီး မှားတော့ အသက် ကြီးရှာလို ကလေးမှားတော့ ငယ်သေးလို ပညာရှိ ချွတ်ချွုံ တော့ ‘ပညာရှိ သတိဖြစ်ခဲ’တဲ့။ လူမိုက်ချို့ယွင်းတော့ မသိ နားမလည်ရှာလိုဟု နှလုံးသွင်းတာမျိုးပေါ့။

ရယူလိုအလွယ်ကူးဆုံး ကုသိုလ်

ဝိပဿနာ အားထုတ်တယ်ဆိုတာ အလွန်လွယ်ကူ တဲ့အလုပ်ပဲ။ “တရားရွာ ခန္ဓာမှာကြည့်”လို ဆိုတဲ့ စကား အတိုင်း ခန္ဓာကိုယ်နဲ့စိတ်မှာ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့သဘောတွေကို ဖြစ်ပေါ်ခိုက် ဖြစ်ပေါ်ခိုက်မှာဖြစ်ပေါ်နေတဲ့အတိုင်း သတိ ကပ်ပြီး စောင့်ကြည့်နေရုပါ။ ဆုံးစက ခြေအဆုံး မိမိရဲ့ဒီခန္ဓာ ကိုယ်ကြီးတစ်ခုလုံးဟာ တရားတုံး၊ တရားခဲ့၊ တရားပုံကြီးပဲ။ အဲဒီ ခန္ဓာကိုယ်မှာ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့သော့ စိတ်မှာဖြစ်ပေါ် နေတဲ့ သဘောတွေကို မိမိက သိနေရမယ်။ သိနေပြီဆိုလျှင် ဝိပဿနာဖြစ်တာပါပဲ။ မခက်ပါဘူး။ ကြီးစား အားထုတ် ကြည့်ကြစမ်းပါ။

မဂ်မျိုးစောင့်

ဝိပဿနာဆိုတာ မဂ်မျိုးစောင့် ဖိုလ်မျိုးစောင့်ပဲ။ ယောဂိ ပုဂ္ဂိုလ်တို့က ဥယျာဉ်မျှပဲ။ အားထုတ်တယ်ဆိုတာက စိုက်ပျိုး

କ୍ରୋଣେନ୍ଦ୍ରତାପ ॥ ଏଣ୍ଟାଗିନ୍ଧିଯିଙ୍ଗିଃଗ ଲାଯିଯାମ୍ବୁ ଉଦ୍‌ଯାହିନ୍ଦ୍ର
ମେଣ୍ଟିଙ୍ଗିଃପେଣ୍ଟି ॥ ଲୋକମୁକ ଉଦ୍‌ଯାହିନ୍ଦ୍ରମ୍ଭାଃଶ୍ଚିତ୍ତେ ଵ୍ୟାହା ଲାଯିଯା
ମ୍ବୁ ଉଦ୍‌ଯାହିନ୍ଦ୍ରମେଣ୍ଟିପେଣ୍ଟିମୁକ ଜୋର୍ଦ୍ଦିମୁର୍ଦ୍ଦିତ୍ତେ ଅମ୍ବିଃଦେତ୍ତେଙ୍ଗିକ୍ରୋଣ୍ଟ
ଶିର୍ଗିର୍ଭିଃଲିଙ୍ଗମଯି । ରେଣ୍ଟିମ୍ଭିଃଫୁଟେଟ୍ରେମ୍ବୁମ୍ଭୟଶ୍ଚିଲ୍ଲିଷ୍ଟିନ୍ ଆପର୍ଦିପେରିନ୍ ।
ଆପୁଣ୍ଡପୁଣ୍ଡ । ଆଖିଃଖିଃତାଯି ॥ ତିଲିପିପିପ । ଉଦ୍‌ଯାହିନ୍ଦ୍ରମ୍ଭାଃଫୁଟ୍ଟିତ୍ତୁ
ଯୋଗିହା ଲାଯିଯାମ୍ବୁ ତନ୍ତ୍ରେଭୂତେଵା ମିମି ଏଣ୍ଟାପେଣ୍ଟିମୁକ
ମ୍ଭିଃଦେତ୍ତେଫୁଟ୍ଟିତ୍ତୁତ୍ତେ ରିପଚ୍ଛାତରାଃଗିନ୍ଦ୍ରିୟଃତାଃପ୍ରିଲାପିପ୍ରିଃ କ୍ରୋଣ୍ଟ
ଲିଙ୍ଗମଯି । ରେମ୍ଭିଃଫୁଟ୍ଟିତ୍ତୁତ୍ତୁ ଚାରାଃ । ତରାଃଫୁଟ୍ଟେମ୍ବୁମ୍ଭ୍ୟ । ତିଲି
ଶ୍ଚିରିନ୍ ମର୍ଦିପର୍ଦି । ପ୍ରିଲାପିରେରିପ୍ରିଃ ମର୍ଦିଖିଃ । ପ୍ରିଲାପିତ୍ତେ ଖିଃମୁକ
ମୁକୁର୍ମିନ୍ଦ୍ରିକ୍ଷଃଚେପ୍ରିତିପିତାଯି ॥ ତିକ୍ରୋଣ୍ଦି ମିମିଏଣ୍ଟା ଲାଯିଯାମ୍ବୁ
ପେଣ୍ଟିତ୍ରୁନ୍ ମର୍ଦିମ୍ଭିଃଦେ । ପ୍ରିଲାପିମ୍ଭିଃଦେଗିନ୍ଦ୍ରିୟତ୍ତେଆଫେନ୍ଟିରିପଚ୍ଛା
ତରାଃଗିନ୍ଦ୍ରିୟଃତାଃଆଃତ୍ୟତ ଚନ୍ଦିଲାପିତାଯି ॥

သံတယာနှင့်အိုး

ဝတ္ထာရားကျေပါစေ သံယောဇ် မထားပါနှင့်။
 အချင်းချင်းရဲ့ ဝတ္ထာရားကျွုပွန်အောင် ပြုစုလုပ်ကျွေးလို့
 အပါယ်ကျတဲ့ သတ္တဝါတစ်ဦး တစ်ယောက်မှ မရှိပါဘူး။
 သံယောဇ်ထားကြလို့သာ အပါယ်ရောက်ကြရတာပါ။ အမိ
 အဖ အပေါ် သံယောဇ်ထားမိတဲ့ သား သမီး၊ သား သမီး
 အပေါ် သံယောဇ်ထားမိတဲ့ မိဘ၊ နှီးအပေါ်သံယောဇ်
 ထားမိတဲ့ ခင်ပွန်း၊ ခင်ပွန်းအပေါ် သံယောဇ်ထားမိတဲ့ နှီး၊
 ပစ္စည်း ဉာဏ်အပေါ် သံယောဇ်ထားမှု စွဲလမ်းမိတဲ့ ဉာဏ်ရှင်
 တွေ အပါယ်ကျကြ၊ ပြီတ္ထာဖြစ်ကြရတာပါ။

သံယောဇ်ဆိုတာ ကြီးနဲ့တူတယ်။ ကြီးနဲ့ချည်နောင်
ခံရတဲ့ ခွေး၊ နွား စသည်များဟာ ဘယ်ကိုမှ မသွားနိုင်ကြ
တော့ပါဘူး။ သွားလည်း ကြီးတစ်ဆုံးပဲ သွားနိုင်ကြတယ်။
ဒီလိုပါပဲ။ သံယောဇ်ထားမိတဲ့ သတ္တဝါဟာလည်း ဘယ်ကိုမှ
မသွားနိုင်ဘဲ စွဲမိစွဲရာ အာရုံအနားမှာပဲ ပင်ပန်းကြီးစွာ ဖြစ်
နေရတယ်။ အဲဒါကို ပြီတ္ထာလို့ခေါ်တယ်။

ဘဝကြီးပွားကြောင်း တရား

လူတစ်ဦးတစ်ယောက်ရဲ့ ဘဝကြီးပွားရေး၊ တိုးတက်
ရေး၊ ချမ်းသာရေးမှာ ကံ၊ ဉာဏ်၊ ဝိရိယလို သုံးမျိုးရှုတယ်။
ထိုသုံးမျိုးလုံးစုံရင် မြန်မြန်ဆန်ဆန် ကြီးပွားချမ်းသာတယ်။
အရေးအပါဆုံး၊ ပဓာနအကျဆုံးကတော့ ကံတရားပေါ့။
ကုသိုလ်ကံ ကင်းမဲ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ကြီးစားမှု ဝိရိယဟာ ရေဆန်
ကို လှန်ပြီး တက်ရတဲ့ လျှေနဲ့တူတယ်။ လျှော်အား၊ ခတ်အား၊
ထိုးအားရှိခိုက်တော့ ဒီလျောာ ရေကိုဆန်ပြီး တက်နေတယ်။
လျှော်အား၊ ခတ်အား၊ ထိုးအား ရပ်နားလိုက်တာနှင့် လျှေ
လည်း အသွားရပ်ပြီး ရေလျင်ကြာ ပြန်မျောသွားတယ်။
သိပ်ပင်ပန်းလွန်းပါကယ်။ ဒီလိုပါပဲ ကုသိုလ်ကံမပါတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်
ရဲ့ ကြီးစားမှုဟာလည်း ကြီးစားနိုင်မှ ချမ်းသာတယ်။ ကြီး
စားနိုင်မှ စားဝတ်နေရေး အဆင်ပြေတယ်။ ကြီးစားမှုလည်း
ရပ်နားလိုက်ရော အားလုံး အဆင်မပြေတော့ဘူး။ ရှုန်းနိုင်
ကန်နိုင် လုပ်နိုင်တုန်း အဆင်ပြေပြီး မလုပ်နိုင်တဲ့ တစ်နေ့
ဆင်းရဲရတယ်။

ကုသိလ်ကံပါတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ ဝီရိယကတော့ ရေစွန်မှာ
လျှော်ရတဲ့လျှော့နဲ့တူတယ်။ ဒီလျှော့ကျတော့ ရေရဲ့တွန်းအား
ရော၊ လျှော်အား ခတ်အား ထိုးအားရောဆိုတော့ တစ်ချက်
နှစ်ချက်လျှော်လိုက်ခတ်လိုက်လျှင်ပဲ လိုရာခရီးကို အများကြီး
ရောက်သွားတယ်။ ဒီလိုပဲကုသိလ်ကံကောင်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့
ကြီးစားမှုဟာလည်း ပင်ပင်ပန်းပန်း ဘာမှာမလုပ်ရဘဲ လှုပ်ခါ
ယုက်ခါနဲ့ ကြီးပွားကြ၊ ချမ်းသာကြတယ်။

သေခြီးမယ်သတိထား

လူဘဝမှာ စားရေး၊ ဝတ်ရေး၊ နေရေး ကျန်းမာရေး၊
သားရေး၊ သမီးရေး၊ စီးပွားရေး ဒီအရေးတွေလောက်သာ
မြော်မြင်ဆင်ခြင်ရမှာ၊ စိတ်ထဲ ထည့်ထားရမှာ မဟုတ်ဘူး။
သေရမည့် အရေးနှင့် ငရဲရှိ၊ တိရစ္ဆာန်ရှိ၊ ပြီတ္ထာရှိ၊ လူနှုန်းလူမွဲ
လူဆင်းရဲတွေလည်း ရှိပါသေးလားဆိုတဲ့ ဒီအတွေးကိုလည်း
စိတ်ထဲထည့်ထားသင့် မြော်မြင်ထားသင့်တယ်။ အဲဒီငရဲစွတဲ့
ဘေးတွေက လွှတ်မြောက်အောင် ကြီးစားကြရမယ်။

ဖြတ်လမ်းမလိုက်ကြပါနှင့်

ကိုယ့်အား ကိုယ်ကိုးကြ။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အားထား
ကြ။ ကိုယ့်အလုပ် ကိုယ်ကြီးစားဖြီး မပျက်မကွက် ပြုလုပ်ကြ။
ပေါ်ပင် မလိုက်ကြနဲ့။ ဖြတ်လမ်း မကြိုက်ကြပါနဲ့။ အမြော်
အမြှင်ရှိကြတဲ့ ပညာရှိသူတော်ကောင်းတွေက ပေါ်ပင်
မလိုက်၊ ဖြတ်လမ်းမကြိုက်ကြပါဘူး။

အားလုံးဓည့်သည်တွေချည်းပဲ

တွေ့ခိုက်၊ ကြံခိုက်၊ အတူနေရခိုက် လမ်းမခွဲခင် ကောင်းကောင်းမွန်မွန်နေကြ။ ချုစ်ခင်ယူယစွာ ပေါင်းသင်းကြ။ ကောင်းမှုကုသိုလ်ပြုလုပ်ကြ။ တစ်ဦးအပေါ် တစ်ဦးကြင်နာသနားကြ။ စောင့်ရောက်ကြ။ ကူညီကြ။ အားလုံး ဓည့်သည်တွေချည်းပဲ။ ဓည့်သည်ဆိုတာ ခေတ္တခဏ ဒီနေရာမှာ တွေ့ဆုံးနေကြတာပါ။ အမြဲတစ်နောက်တွေရမှာ မဟုတ်ဘူး။ တစ်နေ့ တစ်ချိန်ကြတော့ ကိုယ့်အထုပ်ကိုယ်ထမ်းပြီး ရွှေခံနိုင် ဆက်ကြရမည့်သူချည်းပါပဲ။

ချမ်းသာလေးမျိုး

လူဘဝကို ရလာခိုက် ချမ်းသာလေးမျိုးလုံး ရအောင် ကြိုးစားဖို့ လိုအပ်တယ်။ ချမ်းသာလေးမျိုးဆိုတာ -

- (၁) ပစ္စည်းချမ်းသာ
- (၂) ခန္ဓာကိုယ်ချမ်းသာ
- (၃) စိတ်ချမ်းသာ
- (၄) နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာများ ဖြစ်တယ်။

ဒီချမ်းသာ လေးမျိုးလုံး ပြည့်စုံမှ ဘဝအဆင်ပြုတယ်။ လူဖြစ်ရကျိုးနှင်တယ်။ မပြည့်စုံလျှင် မပြည့်စုံတဲ့ ချမ်းသာအတွက် သိပ်ပင်ပန်း ဆင်းရဲတယ်။ အလွန်ဒုက္ခ ရောက်တယ်။ နောက်ဆုံး စိတ်တော့ ချမ်းသာပါစေ။ ဘဝမှာ စိတ်ချမ်းသာဖို့ သိပ်အရေးကြီးတယ်။ စိတ်မှ မချမ်းသာတဲ့ ဘဝဟာ နေဖို့တောင် မကောင်းတော့ပါဘူး။

- (၁) ပစ္စည်းချမ်းသာဖို့ဒါနပြုပါ။
- (၂) ခန္ဓာကိုယ်ချမ်းသာဖို့ ကိုယ်ကျင့်တရား ကောင်းပါစေ။
- (၃) စိတ်ချမ်းသာဖို့ ဘုရားအာရုံး ပြုပါ။ မေတ္တာပွားပါ။
- (၄) နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာရဖို့ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ပါ။

သာသနာတွင်းကုသိုလ်

ကုသိုလ်တရားဟာ (၁) ဒါနကုသိုလ်၊ (၂)သီလကုသိုလ်၊ (၃)သမထဘာဝနာကုသိုလ်၊ (၄)ဝိပဿနာဘာဝနာကုသိုလ်လို့ (၅) မျိုးရှိပါတယ်။ အဲဒီလေးမျိုးထဲမှာ ဝိပဿနာဘာဝနာ ကုသိုလ်ကမှ သာသနာတွင်း ကုသိုလ် စစ်မှုန်တယ်၊ သာသနာပအချိန်မှာ ဒီဝိပဿနာ တရား အားထုတ်လို့ မဖြစ်ဘူး။ မရဘူး။ ဒါကြောင့် ဝိပဿနာ တရားကို အားထုတ်ဖြစ်အောင် အားထုတ်ကြပါ။

တိုးတက်ကြတယ်ဆိုတာ

အမြော်အမြင် မရှိကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ရရှိလာတဲ့ ဘဝနဲ့ စည်းစိမ်းတွေကို ပျော်ဖို့၊ ပါးဖို့၊ မော်ဖို့၊ ကြားဖို့၊ ဇီမ်းဖို့လောက်ပဲ ထင်မြင်ယူဆကြတယ်။ ဒီတော့ သူတို့ အတွက် အဲဒီဘဝနဲ့ အဲဒီစည်းစိမ်းတွေတွေဟာ အကုသိုလ် တို့ပွားကြောင်း အပါယ်ရောက်ကြောင်းတွေဖြစ်ပြီး သေတော့ အပါယ်လေးပါး ရောက်သွားကြတာပေါ့။

အမြော်အမြင်ရှိကြတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်များကတော့ အဲဒီဘဝ အဲဒီစည်းစိမ်းတွေကို ကုသိုလ်ပြုဖို့၊ ပါရမီဖြည့်ဖို့လို့

ထင်မြင်ကြတယ်။ ဒီတော့ သူတော်ကောင်းများဟာ အဲဒီဘဝ အဲဒီစည်းစိမ်တွေနဲ့ ကုသိုလ်ပြုကြ။ ပါရမီတွေ ဖြည့်ကြတယ်။ ဒါကြောင့် သူတော်ကောင်းတွေဟာ တစ်ဘဝထက်တစ်ဘဝ တိုးတက်မြင့်မားသွားကြ။ နိုဗာန်ရောက်သွားကြတာပါပဲ။

ဖန်ဆင်းရှင်မရှုပါ

‘ကုသိုလ်ဖန် ရေကန်အသင့် ကြာအသင့်’တဲ့ မိမိဘဝ တိုးတက်တယ်၊ ချမ်းသာတယ်၊ စိတ်တိုင်းကျ မိမိဖြစ်လိုတာ အကုန်ဖြစ်တယ်ဆိုတာ ကုသိုလ်က ဖန်ဆင်းပေးတာပါ။ ပုဂ္ဂိုလ်ကဖန်ဆင်းပေးတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဘုန်းကြွေးတို့ သာသနာမှာ ဖန်ဆင်းရှင်ဆိုတာ မရှုပါဘူး။ ဒါကြောင့် ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို ပြခြင်းကြံ့တိုင်း ကြိုးစားပြုကြပါ။

ကံသာ အမိ | ကံသာ အဖ

မိမိအတွက် တကယ့်အရေးမှာ အားကိုးရာအစစ်အားထားရာအမှန်ဟာ ကံတရားပါပဲ။ ကံဆိုတာ ကုသိုလ်က ကိုပြောတာ။ အကုသိုလ်ဟာ ကံတော့ကံပဲ။ ဒါပေမဲ့ မိမိဘဝရဲ့ ချမ်းသာရေးအတွက် အမိအဖလို အားကိုးမရလို ဒီနေရာမှာ ‘ကံ’ လို မခေါ်ဘူး။ ဒါကြောင့် ကုသိုလ်က (ကောင်းတဲ့ အလုပ်)ကို အခွင့်သင့်တိုင်း ကြိုးစားပြုလုပ်အားထုတ်ကြပါ။

အချိန်ဆိုတာ

သူတော်ကောင်းတို့ - အချိန်ဆိုတာ သတ္တုဝါတို့ရဲ့
ခန္ဓာကိုယ်နဲ့အသက်ကို စားမျိုးတတ်လို့ အချိန်လို့ခေါ်တာပါ။
တဖြည်းဖြည်းနဲ့အိုအောင်၊ နာအောင်၊ သေအောင်အထိ
စားတာပါ။ အချိန်စားလို့ ခန္ဓာကိုယ်နဲ့ အသက်မကုန်ခင်
(မသေခင်) အသိနဲ့ယျဉ်ပြီး ဒါနာ၊ သီလ၊ ဘာဝနာဆိုတဲ့
အသေလွှတ်ကြောင်း ကုသိုလ်တရားတွေများများလုပ်နိုင်ဖို့
သတိထားပြီး ကြိုးစားကြပါ။

အချိန် နှစ်မျိုး

- (၁) တန်ဖိုးမရှိတဲ့အချိန်
- (၂) တန်ဖိုးရှိတဲ့အချိန်လို့ အချိန်(၂)မျိုး ရှိတယ်။
တန်ဖိုးမရှိတဲ့အချိန်ဆိုတာ အကုသိုလ် ဒုစရိတ်ဆိုင်ရာ
တွေကို ကြံစည်နေတဲ့အချိန်၊ ပြောဆိုနေတဲ့အချိန်၊ ပြုလုပ်
နေတဲ့အချိန်ဖြစ်တယ်။ တန်ဖိုးရှိတဲ့အချိန်ဆိုတာ ကုသိုလ်
ကောင်းမှုတွေ ကြံစည်နေတဲ့အချိန်၊ ပြောဆိုပြုလုပ်နေတဲ့
အချိန်ဖြစ်တယ်။ တန်ဖိုးမရှိတဲ့ အချိန်တွေကို အလဟသာ
ဖြေားတီးခြင်းဟာ နှုမြောစရာမဟုတ်ပေမဲ့ တန်ဖိုးရှိတဲ့အချိန်
တွေကို ကောင်းကျိုးမပြီးအချည်းနဲ့ ဖြေားတီးပစ်လိုက်ခြင်း
ဟာ အလွန်ဝမ်းနည်းစရာ ကောင်းပါတယ်။ ဒီဘဝမှာ
နောက်ထပ် အစားထိုးလို့ လုံးဝမရတော့ပါ။

ဒါကြောင့်အချိန်ရှိခိုက် လုံးလစိုက်ပြီး ကောင်းမှုကုသိုလ်
ပြုလုပ်ကြ။ လက်ရှိအချိန်ကို နိဗ္ဗာန်အထိအသုံးပြုကြ။ တန်ဖိုး
ရှိတဲ့အချိန်ကို ကောင်းကျိုးမပြီး အချည်းနှီးကုန်လွန်စေတဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်များဟာ အသက်ကြီးလေ ဆင်းရဲလေဖြစ်တတ်တယ်။
အပါယ်လေးပါး ရောက်ကြရတယ်။

မိုးခါးရေသာက်

မိုးခါးရေသာက်ဆိုပြီး သူ့များမကောင်းမှုပြုကြသလို
မကောင်းမှုတွေ ပြုလာကြတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ တဖြည်းဖြည်း
များလာတယ်။ ငှုံးပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ အများစုံခံစားကြရမယ့်
အပါယ်ဆင်းရဲ လူနှုန်းလူမဲ့ လူဆင်းရဲလို့ဆိုတဲ့ ဆုံးကျိုး၊ ဆင်းရဲ
ကျိုး ခါးခါးသီးသီး အရသာကြီးတွေကို မြော်မြင်မှနဲ့ ကြိုတင်
ခံစားကြည့်ကြဖို့တော့ လိုအပ်ပါတယ်။ မကောင်းမှုဟာ
ပြုလွယ်သလောက် အပြစ်ကြီးတယ်။ သာမန်မတွေးကြပါနဲ့။

ဓမ္မာသခ (တရားဓေား)

တရားတော်ဟာလည်း ဓေားကောင်းတစ်ခွက်ပါပဲ။
ရောဂါရိသူတိုင်း သောက်သုံးကြဖို့ အားထုတ်ကြဖို့ ဖြစ်ပါ
တယ်။ တရားဓေားသောက်သုံးကြည့်ပါက သောက်သုံးကြ
သူတိုင်း ရောဂါအားလုံးပျောက်ဖို့သေချာပါတယ်။ ရောဂါ
ဆိုတာ ကိုလေသာရောဂါတွေပေါ့။ လောကမှာ ရုပ်ပိုင်း
ဆိုင်ရာ ရောဂါပျောက်ရေးအတွက် လောကဓေားကို
သောက်သုံးတဲ့အခါ မသောက်ချင်လည်းသောက်။ သောက်

ချင်လည်းသောက်၊ ပျင်းလည်းသောက် ဖျော်လည်းသောက်၊ အားလပ်လည်းသောက်၊ မအားလပ်လည်းသောက်၊ နေ့တိုင်း အချိန်မှုန်မှုန် သောက်ရတယ်။ တရားဆေး သောက်တဲ့အခါလည်း ဒီလိုပဲပေါ့။

သာသနာကြီး တိုးတက်တယ်ဆိုတာ

သာသနာတိုးတက်တယ်ဆိုတာ ကျောင်းကန် ဘုရား စတဲ့ အဆောက်အအုံတွေများလာတာ ကောင်းမွန်လှပ နေတာကိုပြောတာမဟုတ်ဘူး။ သက်န်းဝတ်ပုဂ္ဂိုလ်တွေ များနေတာကိုလည်း ဆိုလိုတာမဟုတ်ဘူး။ သပိတ်သက်န်း တွေ တောင်လိုပုံနေတာကိုလည်း ဆိုလိုတာမဟုတ်ဘူး။ အမှန်တကယ်တော့ ကိုယ်ကျင့်တရား ကျင့်ကြံပွားများ ကြီးစားအားထုတ်ကြတဲ့ ရဟန်း၊ ရှင်၊ လူ၊ သူတော်စင်များ ပိုမိုများပြားလာတာကိုသာ သာသနာတိုးတက်တယ်လို ဆိုလိုတယ်။ သာသနာဆိုတာ သီလာ၊ သမာဓိ၊ ပညာဆိုတဲ့ ကိုယ်ကျင့်တရားပဲ။ အဲဒီသီလာ၊ သမာဓိ၊ ပညာအကျင့်တရား တွေကိုသာ ကျင့်ကြကြီးကုတ်အားထုတ်နိုင်အောင် ကြီးစား ကြပါ။ အားထုတ်တဲ့သူတော်ကောင်းတွေ များလာရင်တော့ ဘုန်းကြီးတို့ သာသနာကြီး တိုးတက်လာပြီလို မှတ်ကြပါ။

သေပန်းပွဲနှင့်လာတာပဲ

ကိုယ်ကျင့်မရှိ၊ တရားမသိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ပစ္စည်းပေါ့ များခြင်း၊ နာမည်ကြီးခြင်းသည် ဝမ်းသာစရာ မဟုတ်ပါ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ငှက်ပျောပင်သားခိုင်ထွက်လာတာနဲ့

တူလိုပါပဲ။ ငှက်ပျောပင်များ သားခိုင်ထွက်လာရင် တဖြည်း
ဖြည်း ဒုက္ခရောက်တော့တာပါပဲ။ သေပန်းပွဲ့တယ်လို့ ဆိုရ
မှာပဲ။

သာသနာပြုခြင်း ဇလေးမျိုး

သာသနာပြုတယ်ဆိုတာ -

- (၁) ကမ္မာ့သာသနာပြု။
- (၂) မြန်မာ့သာသနာပြု။
- (၃) တစ်နိုင်သာသနာပြု။
- (၄) ကိုယ်ပိုင်သာသနာပြု လို့ (၄)မျိုးရှိတယ်။

နိုင်ငံတကာကို (ကမ္မာကို)သာသနာပြုနိုင်အောင်
ကြီးတားကြပါ။ ကမ္မာ့သာသနာမပြုနိုင်လျှင် မြန်မာ့သာသနာ
ပြုကြပါ။ မြန်မာ့သာသနာကိုလည်း မပြုနိုင်သေးရင် တစ်နိုင်
သာသနာပြုကြပါ။ တစ်နိုင်သာသနာကိုတောင်မပြုနိုင်ပါဘူး
ဆိုရင် ကိုယ်ပိုင်သာသနာလေးကိုတော့ပြုနိုင်အောင်ပြုကြပါ
မဖြစ်မနေပြုကြပါ။

ကိုယ်ပိုင်သာသနာပြု-

မိမိကောင်းမွန်စွာနေခြင်း။

တစ်နိုင်သာသနာပြု-

မိမိနဲ့ စပ်ဆိုင်ရာလေးတွေကို ကောင်း
ကောင်းနေဖို့၊ ကိုယ်ကျင့်တရားကောင်းမွန်စွာ
ကျင့်ကြဖို့ ဟောပြောခြင်း။

မြန်မာသာသနာပြု -

မြန်မာပြည်အနဲ့ မြန်မာပြည်သူပြည်သားတွေ
ကောင်းမွန် စွာနေထိုင်ကြဖို့ ဟောပြော ဆုံးမခြင်း။

ကမ္မာသာသနာပြု -

နိုင်ငံတိုင်း နိုင်ငံတိုင်း ကမ္မာအနဲ့ ကောင်း
မွန်စွာနေဖို့ ကိုယ်ကျင့်တရားတွေ ကောင်းမွန်စွာ
ကျင့်ဖို့ဟောဖော်ညွှန်ကြားဆုံးမတာကို ပြောတာ
ဖြစ်ပါတယ်။

ပျော်ခြင်း နှစ်မျိုး

ပျော်ခြင်းဟာ -

(၁) ဓမ္မနဲ့ပျော်ခြင်း

(၂) ကာမနဲ့ပျော်ခြင်းလို နှစ်မျိုးရှိတယ်။

သူတော်ကောင်းတွေက ဓမ္မနဲ့ပျော်ကြတယ်။ လူမှိုက်
တွေက ကာမနဲ့ပျော်ကြတယ်။ ကာမနဲ့ပျော်တာက ပူလောင်
တယ်။ ကိုယ်ဆင်းရဲရတယ်။ စိတ်ဆင်းရဲရတယ်။ ကိုယ်
ပင်ပန်းရတယ်။ စိတ် နှမ်းနယ်ရတယ်။ ဓမ္မနဲ့ပျော်တာက
ဌီမ်းအေးတယ်။ ကိုယ်ချမ်းသာတယ်။ စိတ်ချမ်းသာတယ်။
စိုးရိမ်ခြင်း၊ ပူဇော်ခြင်း၊ ငိုကြွေးခြင်း မရှိဘူး။ ပျော်ပြီးရင်း
ပျော်ချင်ရင်း ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် ဓမ္မနဲ့ပျော်နှင့်အောင်
လေ့ကျင့်ကြပါ။

မေးခွန်း နှစ်ခု

- (၁) ငိုဘဝမှာ အရေးကြီးဆုံးအလုပ်ကိစ္စဟာ ဘယ်
ကိစ္စလဲ။
- (၂) အဲဒီအလုပ်ကိစ္စကို ငါလုပ်ပြီးပါပြီလား။
ဒီမေးခွန်းနှစ်ခုကို မိမိကိုယ်ကိုမိမိ နေ့စဉ်မေးပေးပါ။ မိမိ
ဘဝမှာ ဒါနအလုပ်၊ သီလအလုပ်၊ ဘာဝနာအလုပ် ထွေဟာ
မိမိအတွက် အရေးအကြီးဆုံး အလုပ်ကိစ္စတွေဖြစ်ပါတယ်။
အဲဒီကိစ္စများကို အလေးထား ပြုကြပါ။ ပြည့်စုံအောင်အထိ
ပြုလုပ်ကြပါ။ လောကီကိစ္စ၊ သားကိစ္စ၊ မယားကိစ္စ အဝေး
တွေနဲ့သာ ဘဝနေဝံယ်မသွားဖို့ သတိပြုကြရမယ်။

ကိုလေသာသံချေး တရားရေးနှင့်ဆေး

ကိုလေသာဆိုတာ သံချေးနဲ့တူတယ်။ သံချေးဟာ
သံကဖြစ် သံကပေါက်ဖွားတယ်။ သံကဖြစ် သံကပေါက်ဖွား
တဲ့ သံချေးက မိခင်သံကို ပြန်ပြီးယျက်တတ်တယ်။ ဒီလိုပါပဲ
ကိုလေသာတရားဆိုးတွေဟာ မိမိသွားနှင့်ကပဲ ဖြစ်တယ်။
မိမိသွားနှင့်ကပဲ ပေါက်ဖွားတယ်။ မိမိသွားနှင့်က ဖြစ်ပေါ်
ပေါက်ဖွားတဲ့ အဲဒီကိုလေသာတရားဆိုးတွေက ယျက်ဆီး
လိုက်တာ တစ်ချို့လောကအလယ် အရှုက်တကွဲအကျိုးနည်း
ဖြစ်ကြရ၊ ဘဝအညွှန်တုန်းကြရ၊ စိုးရိမ်ပူဇွဲး ငိုကြေးကြရ၊
တစ်ချို့ဘဝပျက်ကြရတယ်။

ဒါကြောင့် ကိုလေသာသံချေး မတက်ကြစေဖို့ သတိ
ပြုကြရမယ်။ တရားအသိလေးနဲ့ ပွုတ်တိုက် ဆေးကြာပေး
နိုင်ရင် ပိုမိုကောင်းတယ်။ ကြီးစားကြည့်ကြပါ။

အလူ နှစ်မျိုး

အလူဆိုတာ ရုပ်အလှနဲ့ စိတ်အလှလို့ (၂)မျိုးရှိတယ်။
ရုပ်လှဖို့ထက် စိတ်လှဖို့က အရေးကြီးတယ်။ စိတ်အလှက
ပဓာနဖြစ်တယ်။ စိတ်အလူဆိုတာ မေတ္တာ၊ ကရှဏာနဲ့
ယူဉ်တဲ့စိတ်၊ သဒ္ဓိတရားစသည်နဲ့ယူဉ်တဲ့စိတ်၊ ကုသိုလ်စိတ်
ကို ပြောတာဖြစ်တယ်။ လောကလူသားတွေက ရုပ်အလှကို
ပဓာနထားပြုပြင်ကြတယ်။ သူတော်စင်တွေကတော့ စိတ်
အလှကို ဦးစားပေးပြုပြင်ကြတယ်။ ဒါကြောင့်စိတ်လှအောင်
ကုသိုလ်တရား ပွားများအားထုတ်ကြပါ။

အခက်အခဲဆိုတာ

အလုပ်ကိစ္စတိုင်း နေရာ ဌာနတိုင်းမှာ အခက်အခဲ
ဆိုတာ အနည်းနဲ့အများဆိုသလို ရှိစမြှု ကြိုစမြှုပါ။ ရင်ဆိုင်
တွေကြိုလာတဲ့ ထိုအခက်အခဲမှန်သမျှကိုညှက်နဲ့ဖြတ်သန်း၊
သည်းခံမှုနဲ့ ကျော်လွှားနိုင်အောင် ကြီးစားရမယ်။ ဒါဆိုရင်
ထိုပုဂ္ဂိုလ်အတွက် အခက်အခဲဆိုတာ ဘဝသင်ခန်းစာသဖွယ်
ဖြစ်ပြီး တိုးတက်ဖို့ လျေားခါးထစ်ပမာ ဖြစ်တယ်။ ညည်းညာ။
ပြီး တွေဝေမီန်းမောနေ၊ လက်မှိုင်ချနေရင်တော့ ပျက်စီး
ဆုံးရှုံးမည်သာမှတ်။

မိမိကိုယ်ကို ပြန်ချေမေးပါ

လိမ္မာရေးခြားရှိဖို့၊ ကောင်းမွန်စွာနေထိုင်ဖို့၊ ကိုယ်ကျင့်သီလနှင့်ပြည့်စုံဖို့၊ စိတ်ကောင်းနှလုံးကောင်းထားတတ်ဖို့ သူတစ်ပါးအား ပြောဆိုဆုံးမပြီးတိုင်း မိမိကိုယ်ကိုလည်း ပြန်လည်မေးပါဉိုး။ မိမိရော မိမိပြောသလို နေထိုင်ကျင့်သုံး ပါသလား။

ဒီအလုပ်ကို လုပ်ပါ

စီးပွားရေးပဲ ဖြစ်စေ၊ ပညာရေးပဲ ဖြစ်စေ၊ မိမိစိတ်ဝင်စားတဲ့ စီးပွားရေး၊ ပညာရေးကို သင်ကြားပြုလုပ်ပါ။ ဒါမှ မြန်မြန်ဆန်ဆန် ကြီးပွားတတ်မြှောက်မယ်။ တပည့်များ၊ သားသမီးများကိုလည်း သူတို့စိတ်ဝင်စားတဲ့ (ဝါသနာပါတဲ့) အလုပ်နဲ့ပညာရပ်ကို သင်ကြားပြုလုပ်ကြပါစေ။

ကုသိုလ်ပြောဖို့ မမေ့ကြနှင့်

ကုသိုလ်ပြုရမှာပျော်းတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ကုသိုလ်ရဲ့တန်ဖိုး၊ ကုသိုလ်ရဲ့စွမ်းအင်၊ ကုသိုလ်ရဲ့အကျိုးကို မသိမမြင်ကြလို့ ပျော်းကြတာပါ။ သိမြင်ရင် မပျော်းတော့ပါဘူး။ မပြုရမနေနိုင် ဖြစ်လာမှာပါ။ ကုသိုလ်ကိုကြောက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ချမ်းသာကို ကြောက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပဲတဲ့။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဘယ်တော့မှ မချမ်းသာပါဘူး။

မိမိဘဝ ချမ်းသာအောင်၊ တိုးတက်ကြီးပွားအောင်၊ အစစအရာရာ အဆင်ပြေအောင်၊ ကုသိုလ်ကံကပဲ ဆောင်

ရွက် ပေးတာပါ။ ပုဂ္ဂိုလ်ကပြုလုပ်ပေးတာမဟုတ်ပါဘူး။ ‘ဦးဖွံ့’ မန်းပေးလို့လည်း ရလာတာမဟုတ်ပါ။ တစ်စုံ တစ်ယောက်က သိန့် တင်ပေးလိုက်လို့လည်း ဖြစ်ပေါ်လာတာ မဟုတ်ပါ။ လူအများက အဲဒီလိုမမြင်ကြဘူး။ ဒါကြောင့် ကုသိုလ်ပြုဖို့ မပျင်းကြပါနဲ့၊ ကြိုးစားကြပါ။

ကုသိုလ်ဥယျာဉ်ဓတ်ကြီး

ကုသိုလ်တရားဟာ ဥယျာဉ်ကြီးနဲ့တူတယ်။ ကုသိုလ်ရှိရင် (ဘုန်းကြီးရင်) သရက်သီးလည်းစားရာ၊ ပန်းသီးလည်းစားရာ ငှက်ပျောသီး၊ ကျွဲကောသီး၊ ကြိုက်မောက်သီး၊ ဗူးရင်းသီးစတဲ့ အသီးတွေကို စုံအောင်စားရတယ်။ ပန်းအုံ အသီးစုံ အရွက်စုံ သုံးရာ စားရတယ်။ ဘာပင်မှ ပျိုးစရာ၊ စိုက် စရာ မလိုပါဘူး။ ကုသိုလ်က ကောင်းတဲ့သူတွေ ဘုန်းကြီးတဲ့ ဆရာတော်တွေရဲ့ရှေ့မှာ သစ်သီးတွေ၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်တွေ ပြည့်လျှော့နေ ပုံနေတာတွေ မြင်ဖူးပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီ ဆရာတော်ကြီးတွေမှာ ဘာပင်မှပျိုးရ စိုက်ရတာမဟုတ်ဘူး။ ဘာဥယျာဉ်မှလည်း မရှိဘူး။ ဆရာတော်ကြီးတွေ ပြုလုပ်နေတဲ့ ကုသိုလ်ဥယျာဉ်ကြီးက သီးစေတာ၊ ဖြစ်ပေါ်စေတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်ကုသိုလ်တရား ကြိုစားပြုလုပ်ကြဖို့ မမေ့ကြပါနဲ့။

ကုသိုလ်ဓက်မူဇ္ဈိန်ကြီး

ကုသိုလ်တရားဟာ ပစ္စည်းစုံထုတ်တဲ့ စက်မူဇ္ဈိန်ကြီးနဲ့ တူတယ်။ ကုသိုလ်ရှိရင် စားစရာ၊ သောက်စရာတွေလည်း

များ၊ အဝတ်အထည်လည်းပေါ့၊ ဖိမ်ခံပစ္စည်းလည်းပေါ့၊ ခေတ်ပေါ်ပစ္စည်းတွေလည်းလျှံး၊ အဆောက်အအီးတွေလည်း ပြည့်၊ မော်တော်ကားတွေလည်း ပေါများတယ်။ ဘာလိုချင် သလဲ လိုချင်တာအကုန်ရတယ်။ ဒါကြောင့် လိုတရစေ ကုသိုလ်တရားတွေကို ကြိုးစားပြုလုပ်ကြစေလိုပါတယ်။

မေတ္တာတာရား လက်ကိုင်ထားကြ

မေတ္တာဆိုတာ သတ္တဝါတွေချမ်းသာစေချင်တဲ့သဘော သတ္တဝါတွေအစစအရာရာ အဆင်ပြေစေချင်တဲ့ သဘော ပါပဲ။ ဘဝကိုချမ်းသာစွာနေထိုင်လိုသူတိုင်း မေတ္တာပွားကြရမယ်။ မေတ္တာနဲ့နေခြင်းဟာ ချမ်းသာစွာနေခြင်းပဲ။ မေတ္တာနဲ့နေခြင်း ဟာ မြင့်မြတ်သောနေခြင်းပဲ။ အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ဘုရားရဟန်များ၊ ပြဟ္မာများ ဒီမေတ္တာနဲ့ နေကြတာပဲ။ သူတော်ကောင်းတို့ မေတ္တာနဲ့နေကြပါ။ မေတ္တာ တရားကို လက်ကိုင် ထားကြပါ။ ဒါမှ ချမ်းသာမယ်၊ မြင့်မြတ်မယ်။

မေတ္တာလက်နှက်

လောကမှာ ကြီးမားသောရန်ပွဲတွေ ပြုပြီမ်းရေးကို ခေတ်ပေါ်လက်နက်ကြီးတွေ အသုံးပြုခြင်းထက် ဒီမေတ္တာ သံတမန်နည်းနဲ့ပြုမ်းအေးအောင် ပြုလုပ်ခြင်းက အကောင်းဆုံးပဲ။ ကိုယ်လည်းချမ်းသာ၊ သူလည်းမဆင်းရဲဘူး။ ‘မေတ္တာ လက်နက် တို့က်ခါဖျက်၊ ယုံ့ဖက်သူတိုင်းရှုံး’သတဲ့။

အီမိဖြူတော်

မိသားစုအားလုံး မေတ္တာဗျားများပြီး နေကြမည်ဆိုပါက
ငှင့်တို့ရဲ့နေထိုင်ရာ အီမိကလေးဟာ အမြဲထာဝရဖြူစွင်
သန့်ရှင်းနေ သာယာလှပနေ အစစာအရာရာ အဆင်ပြေနေ၊
အေးမြဲ ချမ်းသာနေတဲ့ 'အီမိဖြူတော်လေး' ဖြစ်နေမှာ
သေချာပါတယ်။ ဒါကြောင့် အလွှာအများကြီးရှိတဲ့ တိုက်၊
ကြီးကျယ်ခမ်းနားတဲ့ တိုက်နဲ့နေရဖို့ထက် 'အီမိဖြူတော်လေး'
နဲ့ နေနိုင်ရေး ကြီးစားကြပါ။ အလွှာအများကြီးရှိတဲ့ တိုက်၊
ကြီးကျယ်ခမ်းနားတဲ့ တိုက်နဲ့နေရလို့ မပြီမ်းအေးပါ။ အီမိဖြူ
တော်လေးထဲ နေရမှာ ပြီမ်းအေးပါမယ်။

အခွင့်သာတူန်း ရှုန်းကြပါ

ယနေ့အချိန်ဟာ အခါအခွင့်ကောင်းတဲ့ အချိန်ပါပဲ။
ဘာကြောင့်လဲ မေးရင် သာသနာတော်ကြီးနဲ့ ကြိုရခြင်း၊ လူ
ဘဝ ရရှိခြင်း၊ ကျင့်ကြုနိုင်အား၊ အားထုတ်နိုင်အားရှိခြင်း၊
ယုံကြည်မှုသွေ့ပါတရားရှိခြင်းဆိုတာ ရနိုင်ခဲ့၊ ဖြစ်နိုင်ခဲ့၊ ကြို
နိုင်ခဲတဲ့ တရားတွေပါပဲ။ အဲဒီတရားများနဲ့ ကြိုနေ ဆုံးနေလို့
ပါပဲ။ အဲဒါကို အခွင့်ကောင်း အခါကောင်းလို့ ခေါ်တယ်။

ဒီလိုအခွင့်သာခိုက် အခါကောင်းခိုက် လူနှုံဘဝ၊ လူမွှေ့
ဘဝ၊ လူဆင်းရဲဘဝ အပါယ်ဘဝက လွှတ်အောင်ရှုန်းကြပါ။
အိုဘေး၊ နာဘေး၊ သေဘေးက လွှတ်အောင်အထိ ရှုန်းကြ
ပါ။

ကိုယ့်လောဘကို လူမမြင်စေနှင့်

ပုထုဇ္ဈာဝဆိုတော့ လောဘ၊ ဒေါသတရားတွေ၊ မာနတရားတွေ၊ ကူသာမစ္စရှိယတရားတွေ အနည်းနဲ့အများဆိုသလို ရှိကြတာပေါ့။ မရှိဟူးပြောတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ လိမ့်ညာတာပဲ။ ဒါပေမဲ့ ကိုယ့်ရဲ့လောဘ၊ ဒေါသ လူမမြင်စေရဘူး။ ကိုယ့်ကူသာ၊ မစ္စရှိယ လူမသိစေရဘူး။ လောဘကြီးလွန်း ဒေါသကြီးလွန်း၊ ကူသာမစ္စရှိယများလွန်းလျှင် လူ မြင်တော့တာပဲ။

ကြီးလေသာ မဖြစ်စေနှင့်

လောဘ၊ ဒေါသစတဲ့ ကိုလေသာတရားဆိုးတွေဟာ နွားဦးချိန်တူသတဲ့။ နွားမှာပေါက်လာတဲ့ ဦးချိဟာ ဘာနဲ့မှ မလိုးမဖြတ်လျှင် နွားကြီးလေ ချိရှည်လေပဲ။ ဓါး၊ ကတ်ကြေးစသည်တို့နဲ့ လိုးလိုးပေးမယ်။ ဖြတ်ဖြတ်ပေးမယ်ဆိုရင်တော့ မကြီးထွားနိုင်တော့ဘူး။ အဲဒီလိုပါပဲ သတ္တဝါတို့ရဲ့ သန္တာန်မှာ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ ကိုလေသာ တရားဆိုးတွေဟာလည်း တရားတည်းဟူသော ဓါး၊ ကတ်ကြေးနဲ့ လိုးမပေး၊ ဖြတ်မပေး၊ ပွတ်မပေးလျှင် လူကြီးလာလေ ကိုလေသာများလေ၊ ကိုလေသာပွား၊ လူကြီးလေပဲ။ ဒါကြောင့် ပညာရှင်များက ‘ကိုလေသာ’ ကို ‘ကြီးလေသာ’ လို့ပြောကြတယ်။ တရားဓမ္မတည်းဟူသော ဓါးလေး၊ ကတ်ကြေးလေးများနဲ့ လိုးပေ၊ ကိုက်ပေး၊ ဖြတ်ပေး၊ ပွတ်တိုက်ပေးလိုက်တော့ ကြီးလေသာမဖြစ်တော့ပါဘူး။

ပွတ်ပါများတော့ ပွန်း၊ ပွန်းပါများတော့ပါး၊ ပါးလွန်းတော့
ပြတ်သွား၊ ပျောက်သွားပါမယ်။

ဒါကြောင့် နွားရီးချိုအလား၊ ကိုလေသာတရားတွေကို
တရားဓမ္မတည်း ဟူသော ဓါး၊ ကတ်ကြေးများနဲ့ လိုးဖြတ်
ပေးကြ၊ ပွတ်တိုက်ပေးကြပါ။

ပြည့်စုံလာလျှင် သတိယှဉ်

ဘဝဆိုတာမရှိတာရှိအောင်၊ မရသေးတာ ရအောင်၊
မဖြစ်ပေါ်သေးတာ ဖြစ်ပေါ်အောင်၊ ဆင်းရဲနေရင် ချမ်းသာ
အောင်၊ မပြည့်စုံတာပြည့်စုံအောင်၊ ရှာရာ ဖွေရာ ပြုလုပ်ရာ
ကြီးစားဆောင်ရွက်ရတယ်။ ဒါမှာဝတိုးတက်တယ်၊ ပြည့်စုံ
တယ်။ ကြီးစားလို့ပြည့်စုံလာလျှင်တော့ သတိထားရမယ်။
ပြည့်စုံလာလေ သတိထားရလေ၊ ပြည့်စုံလာလေ သတိပို
ထားရလေပဲ။ ပြည့်စုံမှုဟာ သတိနဲ့ထိန်းချုပ်မှ၊ အသိနဲ့
ကွပ်ကဲမှ ချမ်းသာကို ဆောင်တယ်၊ ပိုမို တိုးတက်တယ်၊
သာ၍ သာ၍ ပြည့်စုံတယ်။ ပြည့်စုံမှုကို သတိနဲ့မထိန်းချုပ်
နိုင်ဘူး။ အသိနဲ့လည်း မကွပ်ကဲနိုင်ဘူးဆုံးရင်တော့ အဲဒီ
ပြည့်စုံမှုတွေဟာဆင်းရကိုဖြစ်စေတယ်။ ဘဝကိုပျက်စေ
တယ်။ အပါယ်လေးပါးကို ကျရောက်စေတယ်။ ဒါကြောင့်
ပြည့်စုံလာသူတိုင်း သတိချုပ်ရတယ်။ အသိဉာဏ် ကပ်ရ^၁
တယ်။

ချမ်းပြုပြုစေရနာတော်

မမေ့အပ်သူ သုံး၌

- မိဘဆရာ၊ ရှိလေရာ၊
သယ်ခါမမေ့အပ်။
- မမေ့အပ်ငြား၊ ဤသုံးပါး၊
ထင်ရှားရှိသည့်မှတ်။
- အခွင့်သင့်ခါ၊ တတ်နိုင်ရာ၊
မှန်စွာကျေးဇူးဆပ်။
- မဆင်နိုင်ဘူး၊ ထားလိုက်ပြီး၊
ကျေးဇူးမကန်းအပ်။
- မဆပ်ခြင်းထက်၊ ကျေးစွပ်ဖျက်၊
ဆတက်ဆိုးသည့်မှတ်။